

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra zahradnictví



**Květinová aranžmá pro méně známé příležitosti
Diplomová práce**

Autor práce: Daniela Gregorová

Vedoucí práce: Ing. Ludmila Augustinová

© 2013 ČZU v Praze

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma "Květinová aranžmá pro méně známé příležitosti" vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v příložené bibliografii.

V Praze dne 31. 3. 2013

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí diplomové práce Ing. Ludmile Augustinové za její čas, cenné připomínky, rady, informace a vstřícný přístup a také své mamince, která mi při vzniku a úpravách diplomové práce byla vždy velkou oporou.

Souhrn

Diplomová práce na téma „**Květinová aranžmá pro méně známé příležitosti**“ se zabývá problematikou méně známých svátků sv. Valentýn, Den matek, Mezinárodní den dětí, Halloween. Popularita těchto svátků v posledních letech stoupá a pro floristu jsou nedílnou součástí jeho oboru. Vzrůstající zájem může být připisován také tomu, že mnoho lidí bere tyto svátky jako vybočení ze stereotypu všedních dní.

K uvedeným svátkům byly vytvořeny ukázky květinových prací s ohledem na cenovou dostupnost pro širokou veřejnost a popsán postup jejich realizace. Následně byla aranžmá doložena fotodokumentací a doplněna cenovou kalkulací.

Pro zjištění popularity uvedených svátků ve společnosti byl v rámci diplomové práce vytvořen a realizován průzkumový dotazník. V něm byly zákazníkům položeny otázky týkající se oblíbenosti svátků, preference řezaných nebo hrnkových květin při nákupu. Dále byla sledována inspirace či ovlivňování zákazníků novými trendy, nejčastější místa nákupu květinových darů, případné využívání rostlinného materiálu z vlastních zdrojů a rozsah výzdoby jejich obydlí. Jedna z otázek se týkala zjišťování, jakou finanční částku jsou zákazníci ochotni utratit za nákup květin a dekorací k uvedeným méně známým svátkům.

Průzkum byl realizován ve vybraných částech krajů České republiky (kraji Vysočina a kraji Hlavní město Praha) a dále na sociální síti Facebook. Zjištěné výsledky byly zpracovány do přehledné tabulky, z které bylo následně vytvořeno grafické znázornění u vybraných otázek. Z tohoto průzkumu vyplynulo, že ze sledovaných svátků je nejvíce slaven svátek Den matek a jsou upřednostňovány řezané květiny před hrnkovými. Jejich nákup je nejčastěji uskutečňován u floristů v květinářstvích než v supermarketech, kde je zboží volně vystaveno v regálech. Zákazník tak dává přednost individuálnímu přístupu a profesionální službě.

Práce by mohla být přínosem pro budoucí začínající floristy, kteří mapují situaci trhu, aby postupně získali zkušenosti s uvedenými méně známými svátky. Podává stručný přehled z historie těchto méně známých svátků, objasňuje jejich problematiku a symboliku. Vytvořené aranžérské práce vycházejí z přání dnešních zákazníků a přináší inspiraci pro obdobná aranžmá na dané téma.

Klíčová slova: sv. Valentýn, Den matek, Mezinárodní den dětí, Halloween, květinová aranžmá

Summary

The thesis on the theme of "**Floral Arrangements for Lesser Known Opportunities** " deals with lesser known feasts: St. Valentine's Day, Mother's Day, International Children's Day, Halloween. In recent years the popularity of these holidays is growing and for a florist they mean an integral part of the business. Increasing interest can also be attributed to the fact that a lot of people consider these holidays to be a departure from the stereotype of an everyday life.

For the mentioned festivals the examples of floral work have been created with regard to the affordability of the general public. The procedure of realisation was described, subsequently the arrangements were supported by photographs and pricing.

To determine the popularity of the listed holidays in the society a survey questionnaire was created and implemented. The respondents were asked questions concerning the popularity of holidays, the preference of buying cut or potted flowers. Further the inspiration and new trends affecting customers, the most common places of floral gifts purchase, potential use of plant material from their own resources and the extent of the decoration of their homes were monitored. One of the questions involved determining what amount of money customers are willing to spend on buying flowers and decorations on those lesser known holidays.

The survey was carried out in selected regions of the Czech Republic (Vysočina Region and the city of Prague) and on the social network Facebook. The results have been processed into a clear tabular form, subsequently a graphical representation of the selected questions was created. This survey showed that out of the observed holidays the most celebrated holiday is the Mother's Day, cut flowers are preferred to potted ones. Their purchase is more frequently carried out in specialized flowershops than in supermarkets where goods are freely exposed on the shelves. The customer this way prefers individual approach of a florist and his or her professional service.

The work could be beneficial for future beginner florists who map the situation of the market to gradually gain experience with the mentioned lesser known holidays. It gives a brief overview of the history of these holidays, clarifies issues and their symbolism. The

created arrangements are based on the wishes of today's customers and provide inspiration for similar decorations on the given topic.

Key words: St. Valentine's Day, Mother's Day, International Children's Day, Halloween, floral arrangements.

Obsah

1	ÚVOD	1
2	VĚDECKÁ HYPOTÉZA A CÍLE PRÁCE	2
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE	3
3.1	ESTETIKA VE VAZAČSKÉ A ARANŽÉRSKÉ TVORBĚ	3
3.1.1	ESTETICKÉ PRVKY	5
3.1.1.1	Bod	5
3.1.1.2	Linie	6
3.1.1.3	Plocha	10
3.1.1.4	Tvar	10
3.1.1.5	Textura	13
3.1.1.6	Struktura	13
3.1.1.7	Barva	15
3.1.2	ESTETICKÉ ZÁKONITOSTI A PRINCIPY	17
3.1.2.1	Harmonie a kontrast	17
3.1.2.2	Iluze	18
3.1.2.3	Rovnováha a kontrast – vyrovnanost	19
3.1.2.4	Metrum a rytmus	19
3.1.2.5	Proporcionalita	21
3.1.3	STYLY FLORISTICKÝCH PRACÍ	22
3.1.3.1	Dekorativní styl	23
3.1.3.2	Vegetativní styl	24
3.1.3.3	Formálně lineární styl	25
3.1.3.4	Problematika paralelního stylu	25
3.2	OBECNÉ ZÁSADY OŠETŘENÍ A UCHOVÁNÍ ŘEZANÝCH KVĚTIN	26
3.2.1	ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA ROSTLIN	31
3.3	MÉNĚ ZNÁMÉ SVÁTKY	33
3.3.1	VALENTÝN	33
3.3.2	HISTORIE SVÁTKU SV. VALENTÝN	33
3.3.3	SYMBOLIKA BAREV A KVĚTIN	34
3.3.4	ROSTLINNÝ MATERIÁL PRO VALENTÝNSKOU FLORISTIKU	36

3.3.5	PŘÍKLADY ROSTLINNÉHO MATERIÁLU:	36
3.3.6	VALENTÝNSKÉ FLORISTICKÉ PRÁCE	36
3.4	DEN MATEK	37
3.4.1	SYMBOLIKA KVĚTIN A PŘÍZDOB PRO DEN MATEK	38
3.4.2	ROSTLINNÝ A DEKORAČNÍ MATERIÁL	38
3.4.3	NEJČASTĚJŠÍ SORTIMENT ŘEZANÝCH KVĚTIN	39
3.4.4	FLORISTICKÉ PRÁCE	39
3.5	MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ	39
3.5.1	ROSTLINNÝ MATERIÁL PRO DEN DĚTÍ A DĚTSKÉ OSLAVY	40
3.5.2	NEJČASTĚJŠÍ SORTIMENT ŘEZANÝCH KVĚTIN	40
3.5.3	FLORISTICKÉ PRÁCE PRO DEN DĚTÍ	40
3.6	HALLOWEEN	40
3.6.1	ROSTLINNÝ MATERIÁL PRO HALLOWEEN	41
3.6.2	NEJČASTĚJŠÍ SORTIMENT ROSTLINNÉHO MATERIÁLU	42
3.6.3	FLORISTICKÉ PRÁCE PRO HALLOWEEN	42
4	MATERIÁL A METODY	43
4.1	MATERIÁL	43
4.1.1	NÁŘADÍ	43
4.1.2	ROSTLINNÝ MATERIÁL	45
4.1.3	FLORISTICKÝ MATERIÁL	46
4.1.4	OSTATNÍ FLORISTICKÝ MATERIÁL	47
4.2	METODY	48
4.2.1	FOTOGRAFIE	48
4.2.2	VÁZÁNÍ KYTICE DO SPIRÁLY	48
4.2.3	PRÁCE S ARANŽOVACÍ HMOTOU - VYPICHOVÁNÍ	49
4.2.4	PROSTŘENÍ SLAVNOSTNÍHO STOLU	50
4.2.5	POUŽITÍ TAVNÉ PISTOLE	50
4.2.6	PRŮZKUMOVÝ DOTAZNÍK	51
5	VÝSLEDKY	53
5.1	VLASTNÍ PRÁCE	53
5.1.1	KVĚTINOVÁ ARANŽMÁ KE SV. VALENTÝNU	53

5.1.1.1	Přízdoba jednoho květu	53
5.1.1.2	Přízdoba květu v ampuli	53
5.1.1.3	Valentýnská kytice	54
5.1.1.4	Přízdoba hrnkové květiny	55
5.1.2	KVĚTINOVÉ PRÁCE KE DNI MATEK	55
5.1.2.1	Menší kytička od dětí	55
5.1.2.2	Vázaná kytice pro maminku	56
5.1.2.3	Kytice ve tvaru srdce	57
5.1.2.4	Přízdoba hrnkové Orchideje	57
5.1.3	KVĚTINOVÉ ARANŽMÁ KE DNI DĚTÍ	58
5.1.3.1	Kytička ve tvaru berušky	58
5.1.3.2	Dětská kytička s beruškami	59
5.1.3.3	Hrnková kytička pro holčičku	59
5.1.3.4	Dekorace stolu ke Dni dětí	60
5.1.4	FLORISTICKÉ PRÁCE K HALLOWEENU	60
5.1.4.1	Kytice k Halloweenu	60
5.1.4.2	Dekorace pro výzdobu domu	61
5.1.4.3	Vázaná kytice	62
5.1.4.4	Podzimní lodička	62
5.1.5	STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	63
6	<u>DISKUSE</u>	71
7	<u>ZÁVĚR</u>	74
8	<u>SEZNAM LITERATURY</u>	75
8.1	SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ	78
9	<u>SAMOSTATNÉ PŘÍLOHY</u>	84
9.1	SEZNAM PŘÍLOH	90

1 Úvod

V průběhu roku se setkáváme s mnoha svátky, ke kterým v současné době neodmyslitelně patří květinové dekorace. Vázané kytice, přízdoby hrnkových květin či ozdobení svátečního stolu nám vždy vykouzlí originální atmosféru. Pro jednotlivé příležitosti je přitom typická např. barevnost, druhy květin a celkové doladění přízdob. Jejich volba nevychází pouze z kreativity floristy, ale je úzce vázána na symboliku (Koníčková, 2012).

Dnešní společnost velice ráda využívá každou příležitost k oslavě a k vytvoření nevšedního dne, který jakýmkoli způsobem vybočuje ze zaběhlého stereotypu a právě květina je jedním z takových nejoblíbenějších nevšedních dárků.

2 Vědecká hypotéza a cíle práce

Cílem práce bude navrhnout a realizovat květinová aranžmá pro méně známé svátky jako je např. Halloween, sv. Valentýn, Den matek, Mezinárodní den dětí, apod.

Díličími cíli bude vytvoření ukázkových kompozic k vyjmenovaným svátkům a jejich fotodokumentace, vytvoření průzkumového dotazníku a jeho statistické vyhodnocení.

Očekávám, že přístup k oslavám těchto svátků bude souviset s bydlištěm zákazníků (kraje Vysočina, kraje Hlavní město Praha) a jejich finančními možnostmi. Předpokládám jasný rozdíl v upřednostňování rostlinného materiálu z vlastních zdrojů v kraji Vysočina oproti kraji Hlavní město Praha. Předpokládám, že v dnešní době stoupá popularita méně známých svátků sv. Valentýn, Den matek, Mezinárodní den dětí, Halloween. Očekávám rozdíly ve slavení zmíněných svátků – ať už se jedná o finanční částku, kterou zákazník investuje do nákupu aranžmá, květinových darů – dekorací k výše uvedeným svátkům, inspiraci a ovlivnění novými trendy, upřednostňování řezaných květin oproti hrnkovým květinám, atd. Očekávám rozdíly mezi vybranými městy uvedených krajů České republiky.

3 Literární rešerše

Floristika je specializací oboru zahradnictví a ve světě je uznávanou samostatnou profesí již od šedesátých let minulého století jako návrhová a realizační umělecká tvorba, jež zkrášluje naše prostředí. Respektuje estetická pravidla, materiál podle ročních období či měsíců, rozličné pracovní techniky (Koníčková, 2012).

Květiny jsou tichými společníky na cestě naším životem. Setkáváme se s nimi již při našem narození. V průběhu celého života jsme jimi obdarováni nebo je naopak darujeme blízkým jako projev naší lásky a přátelství (Jílek, 2009).

Představte si svět bez květin. Nikde jediný rozkvetlý strom, trs zlatých narcisů, žádná elegance běloskvoucích lilií. Kouzlo květin nás obklopuje. Je to rozkvetlá louka, parkové záhony, první květy, které hlásí příchod jara. Proto je jen přirozené, že se umělci odjakživa nechali květinami inspirovat.

V minulosti byla květinová aranžmá stereotypní a fádní, v posledních letech se však začal uplatňovat tvůrčí přístup a nová pojetí stylu i techniky. Daleko větší důraz se klade na tvar, texturu a barvu květin. Důležité je také perfektní provedení. Nové přístupy a techniky vyžadují naučit se nové dovednosti a objevovat nové metody. Inspirace je všude kolem nás, v přírodě, v samotných květinách, v módních trendech. Někteří lidé se rodí se smyslem pro styl a tvůrčí práci, jiní si takové věci musí osvojovat postupně (Owen, 2006).

Aranžování květin je v současnosti jedním z nejpopulárnějších koníčků, ale zároveň i velmi profesionálním povoláním s uměleckým zaměřením. Zájemci ani ti, kteří se jím již zabývají, často neomezují žádná věková kategorie. Tomuto překrásnému řemeslu se věnují nejen mladí lidé, kteří do něj vnášejí nový náboj, pohyb a zároveň i intenzitu vývoje nových trendů a technik, ale své příznivce si nachází také mezi staršími (Matuška, 2004).

3.1 Estetika ve vazačské a aranžérské tvorbě

Ve vědecké filozofii, pojednávající o existenci světa včetně lidské společnosti, má své nemalé místo také estetika. Tato disciplína se zabývá poznáváním a hodnocením krásy jako vlastnosti, kterou má každý jev a předmět, ať byl vytvořen přírodou, či člověkem (Homola, 1997).

Název této jedinečné filozofické disciplíny pochází z řeckého slova *aisthētikos* = vnímající. Samostatnou vědní disciplínou byla estetika definována až v 18. století (A. G. Baumgarten 1714 – 1762), i když její kořeny spadají hluboko do prvních vyspělých civilizací. V antické řecké filozofii, a to především v dílech Sokrata, Platona, Aristotela a mnoha dalších myslitelů, se v souvislosti s jinými metafyzickými problémy objevují i otázky týkající se podstaty krásy.

Estetika prostupuje veškerými obory lidské činnosti, protože krása, kterou se zabývá, je vlastní každému předmětu a jevu, bez rozdílu původu (Kuřková, Rabušic, 2011).

Současně nás estetika učí, podle jakých zásad má člověk jednotlivé předměty vytvářet tak, aby odpovídaly obecným požadavkům na krásu.

Tyto zásady estetiky jsou výsledkem činnosti mnoha generací, obvykle na základě pozorování přírodních jevů, které člověka nějakým způsobem upoutaly svojí jedinečností vzhledu ať už tvarem, barvou, utříděností, zvučností, apod. Vzhledem k tomu, že tyto zásady byly převzaty celou lidskou společností, staly se tak zákonitostmi, jenž mají více či méně dlouholetou platnost (Homola, 1997).

Oblastí, ve které má rozhodně nezastupitelné místo, je umění se širokou škálou svých uměleckých činností, mezi něž dnes řadíme i floristiku. Na rozdíl od rutinního vázání květin, na základě fantazie – tvůrčí schopnosti aranžéra, jeho investice a nápadu a také jeho schopnosti uplatnit kompoziční prvky a principy v praxi, povyšujeme tak rostliny, květiny a nejrůznější další doplňky v neopakovatelné objekty, zhotovené za určitým záměrem. Takto vzniklé dílo by v nás mělo vyvolat určité psychologické procesy, které nazýváme *požitky*, a ty mohou mít povahu *libosti* či *nelibosti*. Vnímané *požitky* rozlišujeme následovně - *požitek* *vjemový*, *požitek* z představy a *na požitek* z pochopení. Nejjednodušším typem je *požitek* *vjemový* – je vyvoláván přímou, nezprostředkovanou působností díla. Lidské vědomí tak dané dílo pouze registruje, ale dál už ho nijak nerozvíjí. Tato úroveň vnímání je především dána intenzitou vjemu (např. barevně výrazná kompozice vyvolá silnější *vjem* oproti barevně nevýrazné kompozici), délkou působení vjemu, apod. *Požitek* z představy je naopak založen na skutečnosti. Daný kompoziční prvek vyvolává u pozorovatele určité představy, aniž by se prvek na *požitek* sám jakkoliv podílel. Na pozorovatele tedy může vytvořená představa zapůsobit mnohem intenzivněji než původní prvek. Nejvyšším stupněm *požitku*, při kterém jde o rozumové pochopení daného estetického záměru, je tzv. *požitek* z pochopení. Docílit zmíněného *požitku* je schopností do značné míry závislé na stupni integrace, vzdělanosti a na

šíří informovanosti pozorovatele v určité umělecké činnosti. Jde tedy např. o pochopení vzájemného kombinování určitých materiálů, barev, principů uspořádání prvků, apod. (Kuřková, 2007).

Vnímáním estetického procesu se jednotlivé požitky vzájemně prolínají a podmiňují. Tvořivá fantazie floristy je dána obsahem a formou kompozice. Formu můžeme například chápat jako vnější vzhled kompozice a obsah jako myšlenku, sdělení, poselství, které s sebou přináší. Obsah a forma se navzájem podmiňují a ovlivňují. Je-li například myšlenkou, posláním, účelem kompozice vytvořit dekoraci ke Dni matek či Dni dětí, používáme vybrané květiny, barvy, doplňkové materiály či symbolické tvary, jenž jsou k této problematice vhodné. Naopak, zvolíme-li si jako formu svého vyjádření například srdce či berušku, musí této formě odpovídat obsah – účel, poselství, ke kterému je forma určena (vyjádření citu, vřelého vztahu k mamince či lásce k přítelkyni). Ke sdělení naší myšlenky, obsahu, nám napomáhá řada výrazových prostředků – použité květiny, tvary, barvy, doplňkové materiály apod. Jestliže obsah a forma nejsou ve vzájemné závislosti, může vytvořená kompozice působit neesteticky, nelogicky (Kuřková, Rabušic, 2011).

Ve floristice, kde je výsledkem práce výrobek, který by měl odpovídat obecným představám krásy, je znalost těchto základních estetických zákonitostí poněkud nevyhnutelná. (Homola, 1997).

3.1.1 Estetické prvky

Nejjednoduššími základními atributy, kterých florista při své práci využívá, jsou tzv. estetické prvky. Jsou to ty komponenty, které můžeme jednotlivě hodnotit, posuzovat, vnímat (bod, linie, tvar, textura, struktura, barva, světlo, stín, atd.), a které následně dle určitých platných estetických pravidel, zákonitostí, principů (metrum a rytmus, symetrie, proporcionalita, atd.) sestavuje v celek tak, abychom potlačili jejich jedinečnost, ale docílili maximálního efektu. Jinak řečeno, prvkem můžeme nazvat každou složku, podílející se na vzniku výsledného aranžérského díla (Kuřková, Rabušic, 2011).

3.1.1.1 Bod

Základním prvkem kompozice je bod. Představuje jediné místo v prostoru. Jako bod může působit jakýkoliv prvek, který je vůči ploše či prostoru relativně malý a na který soustředíme koncentraci a pozornost. Výraznějším se stává, čím je na ploše či v prostoru

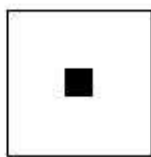
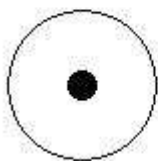
izolovanější. Jak tedy vyplývá z předešlého, nemusí se vždy bod, coby imaginární teoretický pojem, ve skutečnosti ztotožnit s jedním kusem. V aranžérské tvorbě jako bod můžeme vnímat např. výrazný květ umístěný nad hlavním povrchem věnce, ale také kytici květin postavenou na prázdném stole nebo např. koš umístěný na pódiu v sále divadla (Kuřková, 2007).

Specifickým bodem v aranžování je těžiště kompozice. Je to jakýsi pomyslný bod, ze kterého se v aranžmá rozbíhají linie. Máme pocit jako by se v tomto místě soustředily všechny síly, asi jako po vytáhnutí zátky z umyvadla, voda je vtahována do potrubí a nás tedy pochopitelně toto místo opticky přitahuje. Také se nám může zdát, jako by z tohoto bodu vše vyrůstalo (Kuřková, Rabušic, 2011).

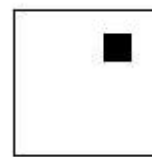
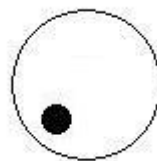
Těžiště je v kompozici vizuálně zřetelně patrné a přitahuje pozornost aranžéra i laika. Aby tomu však skutečně bylo, používá se k těmto účelům řada výrazových prostředků, jak těžiště kompozice zvýraznit, odtrhnout:

- velikost používaných prvků směrem k těžišti roste
- směrem k těžišti používáme těžší, tmavší barvy
- směrem k těžišti používáme opticky těžší, plné tvary
- směrem k těžišti zkracujeme interval (vzdálenost) používaných prvků, jinak řečeno aranžmá směrem k těžišti zahušťujeme

Ne všechny dekorace musí mít těžiště.



Obrázek 3.1 Umístění bodu ve středové poloze na ploše jeho vlastnosti ještě více zvýrazňuje, umocňuje (Kuřková, T. 2007).



Obrázek 3.2 Umístění bodu mimo středovou polohu zeslabuje jeho působení, i když nadále zůstává středem pozornosti (Kuřková, T. 2007).

3.1.1.2 Linie

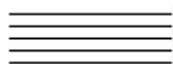
Linie je skupinou bodů určitého směru. Patří mezi nejvýznamnější výrazové prostředky, se kterými florista může pracovat. I když se nám na první pohled může zdát, že umístění jednotlivých bodů v aranžmá (květů, plodů, pupenů), jejich velikost, tvar apod. má pro kompozici převládající význam, není tomu tak. Naopak, ve většině prací jde především

o směřování lodyh, dlouhých listů, větviček, ratolestí či dlouhých kořenů, o jejich délku a vzájemné postavení. Výjimkou však mohou být kompaktní kompozice s uzavřeným povrchem, kde pracuje především s plochou, jako soustavou bodů. Linie vymezují myšlenkovou konstrukci každého díla a udávají tak charakter aranžmá. Jakým způsobem jsou v aranžmá použity, je velmi důležité především pro jeho celkovou strukturu. Linie mají neuvěřitelné množství kombinací, vnášejí do kompozice dynamičnost nebo naopak klid. Mohou determinovat směr, tvar, vymezovat proporce aranžmá, apod. Mohou navozovat pocit napětí, růstu, stoupání nebo klesání. Abychom dovedli těchto výrazových možností využít, musíme vědět, s jakými liniemi můžeme pracovat a co která z nich nám do kompozice vnáší.

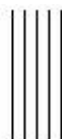
Podle charakteru pohybu bodu rozlišujeme linie přímé a nepřímé (Kuťková, 2007).

Přímé linie neboli přímky – vznikají přímočarým pohybem bodu v prostoru. Jejich charakter je strohý a nepřirozený. Podle směru pohybu rozlišujeme horizontálu, vertikálu a diagonálu.

- Horizontála – je vodorovnou přímou linií, v našem podvědomí spojená s pojmem nosné základny. Symbolizuje stabilitu, statickou rovnováhu, pokoj, pohodu, vážnost, klid až pasivitu. Je důležitá při posuzování stability aranžmá a převládajícími horizontálními liniemi.
- Vertikála – je svislá přímá linie, která symbolizuje pohyb ke slunci, vzlet, lehkost, aktivitu. Navozuje pocit výšek a slavnosti. V kompozici připoutává pozornost mnohem více než horizontála. Vyplývá to nejspíše z úlohy vertikální polohy lidského těla a orientace člověka v prostoru.
- Diagonála – je šikmá přímá linie, která v kompozici obvykle určuje šířku a plastičnost díla. Dle směru může být pozitivní (symbol stupňujícího) nebo negativní (symbol klesajícího), působí nejednoznačně, a proto navozuje dojem psychického napětí, neklidu, nestability, který bývá úměrný vychýlení od vertikály. K oslabení tohoto pocitu nestability používá florista řadu výrazových prostředků, jako např. těžké barvy, plné tvary, linie opačného směru atd. (Kuťková, Rabušic, 2011).



Obrázek 3.3 Horizontála
(Kuťková, T. 2007)



Obrázek 3.4 Vertikála
(Kuťková, T. 2007)



Obrázek 3.5 Diagonála
(Kuťková, T. 2007)

Pokud uvedené linie působí na ploše společně, jejich výraz je oslaben. Kombinací přímých linií různých směrů vznikají lomené linie.

Tak jako vznikají přímé linie přímočarým pohybem bodu v prostoru, vznikají nepřímocharým pohybem bodu v prostoru nepřímé linie neboli křivky. Oproti přímkám jsou daleko přirozenější a svojí rozmanitostí umožňují tvůrci nepřeberné množství kombinací ve vyjadřování jeho představ. Jejich základní vlastností je neklid, pohyb, napětí, dynamičnost. Křivky mohou být vlnité, obloukovité, vinuté, spirálovité, esovité i jiné. Mohou stoupat nebo klesat, navozovat pocit dostředivé či odstředivé síly.

Florista při tvorbě svého aranžmá může záměrně pracovat s některými liniemi v převládající míře, jindy je uspořádání v kompozici málo zřetelné, volné či jsou linie zcela potlačeny (Kuřková, 2007).

Jak již bylo uvedeno, mohou být linie v kompozici záměrně zdůrazněny a na jejich směřování může být celé aranžmá postaveno.

Podle převládajících linií v kompozici můžeme aranžmá rozdělit na:

- Aranžmá s převládajícím radiálním uspořádáním linií

Všechny linie stonků zpracovaného aranžmá procházejí zpravidla jedním společným bodem. U vázaných kytic se takový bod nachází v místě úvazku. U radiálního uspořádání v nádobách jsou stonky rostlin s ohledem na společný bod zarovnané. Uvnitř zpracovaného aranžmá, které se skládá z více různých skupin, se může vyskytnout několik těžišť, a přitom může každá skupina ukazovat svoji vlastní radiální konfiguraci.

- Aranžmá s převládajícím paralelním uspořádáním linií

Každý materiál zpracovaného aranžmá má svůj vlastní počáteční bod kompozice a stonky probíhají souběžně. V takovém případě je možné horizontální, vertikální, diagonální i ohnuté a zalomené uspořádání linií. Možností je i různá kombinace několika směrů, pokud není ohrožen původní kompoziční záměr. Kouzlo v paralelním uspořádání je podmíněno viditelností každého stonku (Haake, 2010).

- Aranžmá s převládajícím diagonálním uspořádáním linií

Je šikmý „malý bratr“ paralelního uspořádání, protože linie jsou vedeny paralelně, ale převládá jejich diagonální směr. Ve výsledné kompozici je většina linií diagonálně vychýlena na jednu stranu, což může vyvolat pocit neklidu a nestability. Florista vytvářející takovou kompozici vypadá jakoby se vyhýbal všem zaběhlým pravidlům a konvencím s cílem vytvořit něco neobvyklého, spontánního a živého.

- Aranžmá s převládajícími pokroucenými liniemi

Rostliny, které mají přirozeně pokroucené lodyhy, šlahouny či výhony (např. *Aristolochia*, *Clematis*, *Parthenocissus*, odrůdy *Salix*, *Corylus*) nebo některé květiny (např. *Papaver nudicaule*, *Dracaena fragrans*, některé druhy *Allium*). Křivé linie rostlin můžeme ještě podpořit použitím doplňkových materiálů, např. pedig, ozdobné dráty, gympa, apod. Aranžmá s křivými liniemi působí velmi přirozeně a největší uplatnění nachází ve vegetativním stylu aranžování, ve formě lineárním méně v dekorativním. Inspirativní zdroje tohoto způsobu aranžování najdeme především v přírodě (Kuťková, Rabušic, 2011).

- Aranžmá s převládajícími liniemi vzájemně se křížícími

Velmi silným dojmem na nás působí aranžmá vytvořené tímto způsobem. Linie v něm záměrně směřují proti sobě, protínají se, kříží a tím vnášejí do kompozice napětí, vzruch. Jen malá část linií může být použita bez křížení a může vybíhat z aranžmá ven. Efekt křížících se linií můžeme zesílit transparentností aranžmá, použitím neolistěných lodyh květin jako (*Allium*, *Zantedeschia*, *Tulipa*, *Equisetum*) či listů s hladkým povrchem – listy trav (*Typha*, *Iris sibirica*). Linie při křížení mohou stoupat nebo prudce klesat v různě ostrých úhlech. Čím je zakřivení větší či ostřejší úhel, tím dynamičtější kompozice nám vznikne. Můžeme si pomoci vyztužováním nebo navazováním materiálů. Body, ve kterých dochází v kompozici ke vzájemnému křížení linií, můžeme záměrně zvýraznit tím, že linie v nich spolu zafixujeme, např. elektrikařskými svorkami, barevnými kolíčky, záclonovými žabkami, ozdobnými drátky, kroužky, atd. Zafixování linií napomáhá zvyšovat stabilitu aranžmá (Kuťková, 2007).

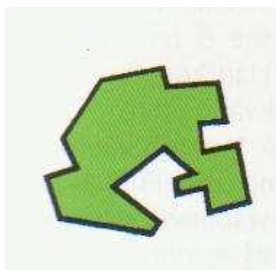
- Aranžmá s volným uspořádáním linií

Hlavním kompozičním záměrem jsou volně uspořádané linie stonků a aranžmá. Každá rostlina má svůj počáteční bod, ze kterého necháme stonky volně probíhat. Logicky tedy dojde k překrývání. Vzniklá místa křížení budou důležitými kompozičními prvky. Čím více je volné uspořádání linií neklidnější, tím důležitější je vhodné zpracování zbývajících kompozičních prvků, jako např. jasné barevné uspořádání či seskupování. Tak se vyvarujeme nechtěné nahodilosti. Takto tvořená jsou často vypichovaná aranžmá, naproti tomu jsou kytice limitovány úvazkem a dojem neuspořádanosti může vznikat maximálně v horní části (Haake, 2010).

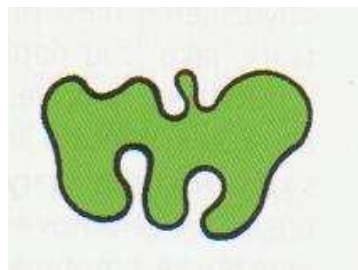
3.1.1.3 Plocha

Plocha vzniká tehdy, dá-li se linie do pohybu určitým směrem. Pohybuje-li se v prostoru přímka, vzniká tzv. plocha rovinná, pohybuje-li se křivka, vzniká plocha křivá. Plocha může být útvarem rovinné či zakřivené podoby, který je buď vnější částí plného tělesa, nebo vnitřní částí dutého tělesa. Vůči prostoru může být plocha vymezena tvrdým či měkkým ohraničením (Kuťková, Rabušic, 2011).

V aranžování se s plochou nejčastěji setkáváme jako s útvarem, který obklopuje aranžmá, tedy podklad a pozadí kompozice, např. ve formě skla, dřeva, látky, papíru či jiných materiálů. Jako plochu však vnímáme i povrchy nádob a jednotlivých rostlinných a technických prvků. Kvalita povrchů ploch může být tak jako i jinde různá – např. hladká, drsná, matná, lesklá, atd. Sekundárně nám ovlivňuje texturu, což je jeden z důležitých kompozičních prvků. Samotná aranžérská díla jsou prostorová, tzv. že mají tři rozměry. Někdy však můžeme aranžmá záměrně zpracovávat jako kompozice s kompaktním hustým povrchem. Toto zpracování povrchu kompozice zabraňuje pohledu do její hloubky. Nepatrná výšková gradace plochy aranžmá může vznikat pouze různorodostí použitých prvků. Těmi jsou jednotlivé rostlinné části či doplňkové materiály (sklo, perličky, kovové piliny) jsou zbavené své přirozenosti a kladeny hustě vedle sebe nebo za sebou. Výsledná aranžmá pak působí jako ucelená plocha s nejrůznějšími prvky a ploškami. Ty jsou poté nositelem dalších kompozičních vlastností, jako jsou tvary, barvy, textury, apod. a ve výsledném efektu nabízejí nepřehledné množství kombinací (Kuťková, 2007).



Obrázek 3.6 Tvrdé ohraničení (Kuťková, T. 2007)



Obrázek 3.7 Měkké ohraničení (Kuťková, T. 2007)

3.1.1.4 Tvar

Tvar je významným opozičním prvkem vlastní každému materiálu, se kterým v aranžování pracujeme, každé nádobě, do které aranžmá zhotovujeme. Rozdílné tvary mají

samotné květy, listy, plody, ale i doplňkové materiály jako např. perličky, lastury, ulity, kůra stromu, skleněný střep, apod. Zároveň z těchto nejrůznějších tvarů vytváříme tvar nový – výsledný tvar kompozice. Tvar je dán vnějším ohraničením plochy či tělesa, tedy jejich obrysem (Kuťková, Rabušic, 2011).

Tvary můžeme rozlišit do dvou základních skupin: tvary konstrukční a volné.

- Konstrukční tvary – geometrické tvary, které se dají opakovaně vytvořit, protože mají jasně měřitelné hodnoty. Obvykle působí architektonicky, staticky, jasně, střízlivě a čistě. Základními plošnými geometrickými tvary jsou kruh, čtverec, obdélník a trojúhelník, od nichž odvozujeme další plošné či prostorové tvary, jako jsou například kosočtverec, lichoběžník, krychle, kvádr, jehlan, kužel, koule, elipsa a jiné. V aranžování se s konstrukčními tvary nejčastěji setkáváme ve formě sériově vyráběných nádob, aranžérské hmoty oasis a z ní vyrobených nejrůznějších tvarovek, různých doplňkových materiálů, jako jsou perličky, korálky, svíčky nebo také ve formě papírových archů, krabiček, manžet pod kytice a mnoha výrobků (Kuťková, 2007).

- Volné neboli nahodilé – pro práci aranžéra mnohem důležitější. Vznikají růstem nebo působením sil, jsou pokaždé jiné a nedají se absolutně stejným způsobem zopakovat a vyrobit. Umožňují aranžérovi rozvinout svojí fantazii a tvůrčím způsobem ji využít. Nahodilé tvary jsou především rostliny a jejich části, které jsou výsledkem růstu, projevují se nezvratným přibýváním hmoty. Patří sem řada doplňkových materiálů, např. střepiny rozbitého skla, pomačkaný alobal, plech nebo pokroucený drát, nejrůzněji zatočené hobliny dřeva, uschlé listy. Jejich výsledný tvar závisí na náhodě, rozeznáváme u nich mnoho křivých linií, nepravidelností, často až bizarností.

Volné tvary jsou individuality, které potřebují ke svému vyniknutí prostor (Kuťková, Rabušic, 2011).

I přes to, že rostliny a jejich části patří mezi nahodilé tvary, můžeme ve většině případů jejich květy, plody či listy řadit do základních geometrických tvarů. To je pro práci aranžéra velmi důležité, protože každý geometrický tvar je nositelem určitých vlastností, vyjadřovacích prostředků i určitého působení v kompozici.

Základní geometrické tvary a jejich působení v kompozici

Obdélník a čtverec – tvrdé tvary, vnášející do kompozice statiku, pevnost, klid a řád. S pravouhlými tvary se v rostlinné říši setkáváme velmi zřídka. Příkladem by snad mohly být lusky *Gleditsia triacanthos*.

Trojúhelník – rovněž tvrdým tvarem, symbolizující však tendenci k pohybu, vybíhání, živosti. Čím je výška trojúhelníku větší a základna užší, tím působí lehčím dojmem a navozuje větší napětí. Mezi rostlinami najdeme mnoho příkladů. Úzce kuželovité, jehlanovité až válcovité tvary např. květy - *Liatris spicata*, *Lavandula angustifolia*, *Salvia farinacea*, *Eremurus stenophyllus*, *Delphinium x cultorum*, list - *Yucca*, *Cordyline*, *Sansevieria*.

Široce kuželovité květy - *Solidago*, *Astilbe*, *Gladiolus*, *Phlox paniculata*, listy – *Hosta*, *Stachys grandiflora*, plody - *Physalis alkekengii*, *Capsicum annuum* (Kuřková, 2007).

Kruh – oproti předešlým tvarům, které byly vymezeny úsečkami, je kruh tvarem měkkým, vymezeným kružnicí. Podle své polohy vůči okolí může působit jak staticky, tak i dynamicky. Většinou působí plně, těžce, s velkou optickou hmotností, bez vyjadřování do prostoru. Pod kulatým tvarem je zapotřebí ponechat dostatek volného prostoru pro jiný tvar, aby nepůsobil, že kulatý tvar ho utiskuje (Kuřková, Rabušic, 2011).

Příroda vytvořila širokou škálu tvarů rostlin a jejich částí vycházejících z tohoto geometrického tělesa. Pravidelné kulovité tvary: květy a květenství – *Allium christophii*, *Allium karataviense*, *Paeonia lactiflora*, *Echinops ritro*, plody či souplodí – *Skabiosa stellata* ‘Sternkugel’, *Cucurbita pepo*, *Papaver somniferum*, *Platanus*, listy – *Alchemilla mollis*, *Geranium*. Homolovitý tvar květů – *Eryngium*, *Dipsacus sativus*. Půlkovité mírně vyklenuté úbory – všechny druhy z čeledi *Asteraceae*, které představují ležatou nízkou elipsu: *Gerbera*, *Heliopsis helianthoides*, *Rudbeckia*, *Chrysanthemum* a mnoho dalších. Oválné tvary - květy a květenství – *Tulipa*, *Allium sphaerocephalon*, *Rosa*, plody – *Rosa*, *Aesculus parviflora*.

Závoje – ne všechny rostliny a jejich části můžeme přiřadit k základním geometrickým tvarům či tvarům od nich odvozeným. Názorným příkladem může být *Gypsophila*. I když jednotlivé drobné květy mají kulatý tvar, v kompozici je samostatně téměř nepoužíváme, ale pracujeme s květenstvím, které na nás působí vzdušně, jemně jako závoj. Naše oko při pohledu na květenství nezachytí žádný pravidelný obrys. Mezi další příklady patří *Goniolimon tataricum*, *Limonium latifolium*, *Myosotis*, *Alchemilla* a jiné.

Indiferentní tvary – pokroucené výhony *Corylus avellana* ‘Contorta’, *Juncus effusus*

a jiné (Kuřková, 2007).

3.1.1.5 Textura

Textura je kompozičním prvkem, se kterým pracuje řada tvůrčích disciplín a každá z nich používá specifické termíny, vyjadřující charakter textury. Pro potřeby aranžování rostlin je možné texturu definovat jako uspořádání povrchových částí a detailů povrchů pozorovaných předmětů. Textura vyjadřuje charakter či kvalitu povrchu plochy (Kuřková, Rabušic, 2011).

Jde o strukturu povrchu, kterou lze rozeznat pouhým dotykem či pohledem. Nesmíme zapomenout, že nám textura ovlivňuje hru se světlem v kompozici, lesklé povrchy světlo odrážejí, naopak matné povrchy pohlcují (Harperová, 1995).

U rostlinného materiálu se setkáváme s nejrůznější texturou – hladkou, sametovou, ochmýřenou, pichlavou či bezvýraznou, atd. Lesklý květ rozjasní, nejrůznější matné listy, které budou daný květ obklopovat. Naproti tomu lesklé listy v silném osvětlení vytváří až třpytivý efekt. Různé textury používané pro určitou úpravu zvyšují zajímavost, odstraňují monotónnost, ale to můžeme pokládat za méně důležité pro dobrý vzhled kytic a kombinovaného stylu (Hessayon, 1994).

Textura u rostlin je ovlivněna **primárně** – velikost listů, květů, jejich hustotou, postavením, členitostí. **Sekundárně** – formálním povrchem listů, květů a jejich barvou, vzdáleností, ze které okraj listové čepele je pozorován dále i světelnými podmínkami, apod. Znamená to tedy, že o tom, jakou má rostlina texturu, primárně nerozhoduje, zda list, respektive květy jsou hladké, vlnaté, vrásčité, matné, lesklé či jak jsou vybarveny, ale jak jsou velké, husté a jak jsou postaveny na rostlině. Sekundární znaky, vyjadřující kvalitu povrchu plochy, hrají velký význam a jsou silným výrazovým prostředkem až při práci s detailem, na kterém bývá mnohokrát aranžmá postaveno (Kuřková, Rabušic, 2011).

3.1.1.6 Struktura

Slovo struktura můžeme například definovat jako složení, členění, konstrukce. U rostlin struktura vyjadřuje charakter větvení, stavbu rostliny a výrazně ovlivňuje její celkovou architekturu. V bezlistém stavu je struktura rostlin nejvíce patrná. Se zvětšující se hustotou olistění bývá překryta texturou. Stejně jako textura, i struktura je u rostlin ovlivněna:

Primárně – hustotou a směrem lodyh, větví, hustotou olistění

Sekundárně – světelnými podmínkami, vzdáleností od pozorovatele, resp. námrazou a sněhem, které strukturu v zimním období zvýrazňují (Kuřková, Rabušic, 2011).

Struktura rostlin podle směru růstu větví, výhonů, lodyh:

Vertikálně – svislá, vzpřímená – např. *Allium giganteum*, *Phlomis russeliana*, *Delphinium x cultorum*, *Calamagrostis x acutiflora* ‘Karl Foerster’, *Veronica spicata*, *Rosa*, *Lilium*, *Iris sibirica*.

Diagonální – šikmo vzpřímená – např. *Liatris spicata*, *Paeonia lactiflora*, *Mateucia strutiopteris*.

Horizontální – např. *Lysimachia nummularia*, *Oenothera macrocarpa*.

Mírně obloukovitá – např. *Astilbe simplicifolia*, *Stipa pennata*, *Kirengeshoma palmata*, *Solidago canadensis*, *Dicentra spectabilis*, *Carex morrowii*.

Silně obloukovitá (převíslá) – např. *Lysimachia cletroides*, *Carex pendula*, *Fritillaria meleagris*.

Silně pokroucená – bizarní – např. *Corylus avellana* ‘Contorta’, *Juncus effusus*, *Dracaena deremensis*.

Indiferentní – např. *Gypsophila paniculata* (Kuřková, 2007).



Obrázek 3.8 Příklad silně obloukovitá struktura
(Kuřková, T. 2007)



Obrázek 3.9 Příklad vertikální struktury
(Kuřková, T., Rabuši, S. 2011)



Obrázek 3.10 Příklad diagonální struktury
(Kuřková, T. 2007)

Struktura rostlin podle množství a průměru větví, výhonů, lodyh:

Jemná – např. *Molinia arundinacea*, *Epimedium pinnatum*.

Střední – např. *Rudbeckia nitida*, *Parthenocissus quinquefolia*.

Hrubá – např. *Arundo donax*, *Miscanthus giganteus*, *Reynoutria japonica* (Kuřková, Rabušic, 2011).

V aranžování rostlin se na strukturu musíme dívat ze dvou úhlů. Na jedné straně využíváme výše popsané struktury celých rostlin, když vytváříme např. velké sesazované kompozice do hotelových hal či na plesy, atd. Na straně druhé strukturu také chápeme jako složení, konstrukci díla či kompozice. Musíme si však uvědomit, že strukturu v tomto případě již sami svojí záměrnou činností vytváříme, není tedy výsledkem přirozeného růstu jako je tomu např. u dřevin či bylin (Kuřková, 2007).

Nejdůležitějším výrazovým prostředkem k vyjádření struktury jsou linie, které určují vnitřní řád aranžmá, zdůrazňují ho a umožňují mu být pochopeným. Ve floristice můžeme v některých případech strukturu kompozice povýšit na dominantní kompoziční prvek, když konstrukci, složení aranžmá necháme v kompozici vyniknout, čímž vznikají tzv. konstrukční díla. Jejich principem je, že konstrukce kompozice je zřetelná na první pohled na rozdíl od kompaktních aranžmá s uzavřeným povrchem (texturní), u kterých strukturu kompozice vůbec nevnímáme. V konstrukčních aranžmá je struktura vnějšími liniemi vymezena od vnějšího prostoru a vlastní aranžmá se odehrává uvnitř. Kompozice svou jasně vymezenou konstrukcí dostává podobu sochy, v jejíž vnitřních volných prostorách se mohou rozehrávat kontrasty prvků, hry světla stínu, hloubky a křížení linií, apod. Vnější forma aranžmá musí být dosti statická, jasně definující hranici mezi vnějškem a vnitřkem, snadno zachytitelná okem diváka. Konstrukční aranžmá jsou v současnosti velmi oblíbená, ale časově náročná. Zhotovení konstrukce navíc vyžaduje značnou zkušenost. I zde je projev struktury závislý na hustotě linií, textuře, světelných podmínkách, pozadí kompozice, vzdálenosti pozorovatele (Kuřková, Rabušic, 2011).

3.1.1.7 Barva

Ze všech možných vlastností, kterých si u květiny všímáme, patří barva na první místo. Vzbudí vždy nejsilnější vizuální účinek a volba různých barev může vyvolat řadu nejrůznějších emociálních reakcí (Hillier, 2003). Může ovlivňovat nálady, ladit s nábytkem a pomoci k vysvětlení tématu na výstavě květin, ale může být i osobním prohlášením, zvláště tehdy, je-li použita oblíbená barva či oblíbený odstín. Nejznámější pomůckou aranžérů květin a umělců je Oswaldův barevný kruh, jenž pomáhá při zpracování kombinací barev. Musíme

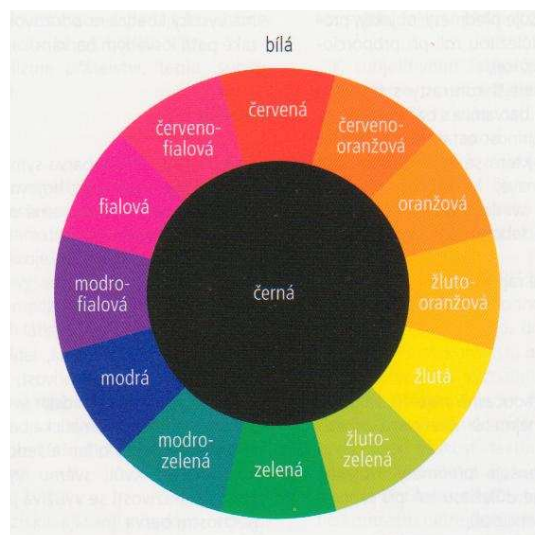
však mít na paměti, že ho lze využívat jen jako vodítka, aranžéri květin totiž nemohou mísit barvy jako umělci a dekoratéři. Květiny mají jemné odstíny, pruhy či skvrny, navíc ještě stonky a listy, a to vše v různých barvách (Harperova, 1995).

Oswaldův barevný kruh se skládá z primárních, sekundárních a terciárních barev. Primární barvy – červená, modrá a žlutá. Tyto barvy se nedají vytvořit smícháním jiných barev. Avšak jejich kombinováním a přidáváním černé či bílé mohou vznikat všechny barvy spektra. Sekundární barvy vznikají smícháním dvou primárních barev. Každá sekundární barva leží v barevném kruhu naproti té primární barvě, z níž nebyla namíchána.

Sekundární barvy – zelená, oranžová a fialová jsou tři sekundární barvy barevného kruhu. Vznikají smícháním dvou barev primárních. Tedy z modré a žluté vzniká barva zelená, z červené a žluté barva oranžová a z červené a modré barvy fialová. Barvy ležící na barevném kruhu naproti sobě, například primární žlutá a sekundární fialová či primární modrá a sekundární oranžová, nazýváme barvami komplementárními, a jsou-li umístěny vedle sebe, zvyšují svůj účinek. Jejich kombinace mohou vytvářet nečekané vizuální dojmy.

Terciární barvy – tyrkysová, indigová, purpurová, šarlatová, zlatá a hráškově zelená, vznikají smícháním primárních a sekundárních barev, které leží na barevném kruhu vedle sebe. Čili z modré a zelené vznikne barva tyrkysová, z fialové a modré vzniká indigová, z červené a oranžové šarlatová a kombinací zelené se žlutou vzniká hráškově zelená.

Na pravé straně Oswaldova kruhu leží barvy teplejší a na levé straně chladnější. Přidáním bílé barvy lze vytvořit světlejší odstíny a naopak přidáním černé barvy tmavší odstíny. Vytvářet lze velké množství bledších či sytějších variant všech uvedených barev (Hillier, 2003).



Obrázek 3.11 Oswaldův barevný kruh

(Kuřková, T., Rabuši, S. 2011)

3.1.2 Estetické zákonitosti a principy

Tato fakta bereme jako jakási nepsaná pravidla daná společenskou praxí, podle kterých shromažďujeme jednotlivé prvky do harmonického celku a vytváříme či posuzujeme nově vzniklou kompozici. Prvky a principy mívají široké uplatnění v tvůrčích disciplínách, aranžování nevyjímaje (Kuřková, 2007).

3.1.2.1 Harmonie a kontrast

Harmonie z řeckého slova *harmonia* označovala každé uspořádání materiálních prvků. Později nabývá i význam estetický. Harmonie se stává označením vztahu různých prvků (tvarů, barev, textur, apod.) až k složitému celku, a to takovým způsobem, že jejich vzájemným souzvukem vzniká dokonalý, soudržný celek. Nezajímavě a fádně na nás může působit přemíra souladu. Příkladů harmonie v aranžmá je nepřeberné množství: např. vztah mezi nádobou (tvar, materiál, barva) a druhem použité květiny, mezi svatebními šaty nevěsty a typem svatební kytice, mezi barvou květů a doplňkové zeleně v kytici, atd (Kuřková, Rabušic, 2011).

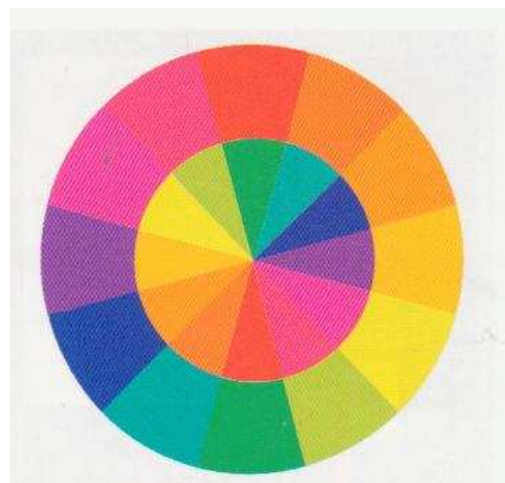
Kontrast pochází z italského *contrasto* = spor, zápas, hádka, označuje opozici dvou věcí, z nichž každá vyniká prostřednictvím té druhé. Každý opoziční prvek (bod, linie, plocha, tvar, barva, velikost, textura, struktura) může vzhledem k jinému kompozičnímu prvku, jenž má opačnou vlastnost, vyvolat kontrast. Čím se od sebe porovnávané prvky od sebe nápadněji liší, tím je kontrast silnější a výraznější (Kuřková, 2007).

Maximální kontrast bývá označován jako polární kontrast. Tím je například známý silný kontrast bílé a černé barvy – kontrast nejsvětější a nejtmaší barvy. Nejjednodušším udávaným typem kontrastu je tzv. smyslový kontrast, který nám umožňuje smysly porovnávat prvky v jejich protikladech (malý – velký, bílý – černý, tenký – tlustý) nebo v odstupňování (malý – větší – největší, bílý – šedý – černý). Princip odstupňování označujeme jako nuance – odklon. Postihuje méně výrazné rozdíly, odchylky porovnávaných atributů. Kontrast nám vnáší do kompozice dynamiku, napětí, oživení. Kontrastní vztahy vždy zesilují kvalitativní rozdíly existující ve skutečnosti, nuanční je naopak tlumí. Příliš mnoho kontrastů v kompozici může vyvolávat chaos. Obvykle se s tím setkáváme tehdy, když na malé ploše či prostoru působí silné kontrasty v několika prvcích souběžně např. v barvě, tvaru, velikosti, textuře, atd.

Kontrasty a nuance se vzájemně doplňují, podmiňují či střídají. Kontrasty nám zdůrazňují celkovou kompoziční strukturu, rozdíly, nuance naopak vyrovnávají rozdíly, tlumí je tak, aby nebyly zřetelné na první pohled.

Kontrast a nuance umožňují vytvořit účinek iluze o skutečných porovnáváných vlastnostech předmětů, který vede ke změně dojmů.

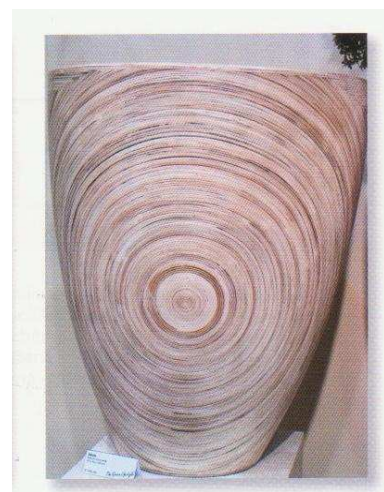
Harmonie a kontrast se vzájemně doplňují a také platí, že bez kontrastu není harmonie (Kuťková, Rabušic, 2011).



Obrázek 3.12 Dvojice doplňkových barev a jejich kontrast (Kuťková, T., Rabuši, S. 2011)

3.1.2.2 Iluze

Kontrast a nuance nám umožňují vytvořit účinek iluze skutečných srovnávaných vlastností předmětů, který vede ke změně dojmů. Iluze je klamavý smyslový vjem vycházející ze skutečného podnětu, ale neshodující se se skutečností. Reálně existující jev se nám jeví zkresleně, vysvětlujeme si ho nesprávně. Iluze mohou být různé podle toho, který smyslový receptor špatně vyhodnotí podnět. Při aranžování nejčastěji využíváme optické iluze. Při této iluzi se nám prvky, barvy, objekty, vzdálenosti, apod. mohou zdát větší či menší, mohou nám něco ukazovat, hýbat se, vzdalovat či přibližovat, vzdalovat, apod. Příkladem zrakové iluze je např. simultánní kontrast barev. Principu iluze můžeme v aranžování záměrně využít za pomoci dalších prvků či různých materiálů a technik. Například pomocí světla a stínu můžeme vyvolat prostorovou iluzi hloubky a plastičnosti dekorace, za pomoci umělého sněhu ve spreji, bílé a stříbrné barvy, bílé a stříbrné iluze zimy a chladu.



Obrázek 3.13 Husté paralelní kruhy dekoru nádoby vytvářejí zdání většího zaoblení nádoby než je ve skutečnosti (Kuťková, T., Rabuši, S. 2011)

Kvalitně vyrobené papírové či látkové květiny, plody, listy jsou někdy k nerozeznání od živých rostlin a jsou příkladem materiálové iluze, stejně tak jako umělohmotná nádoba může vyvolat iluzi nádoby skleněné či mramorové (Kuřková, Rabušic, 2011).

3.1.2.3 Rovnováha a kontrast – vyrovnanost

Základem plánovaného aranžmá je tzv. fyzická vyrovnanost nebo vizuální rovnováha. Fyzickou vyrovnaností nazýváme takové aranžmá, které je znatelně asymetrické a hrozí zde riziko převážení. Z tohoto důvodu volíme bezpečné uchycení (fixaci) aranžmá či vhodnou, dostatečně těžkou nádobu - zvolený rostlinný materiál musí udržet. Čím jednostrannější kompozici vytváříme, tím těžší nádobu musíme vybrat a je-li třeba, do nádoby přidáváme vhodný zatěžkávací materiál jako je např. písek nebo štěrk. Naproti tomu vizuální rovnováhou rozumíme úpravu, jež na první pohled vypadá stabilně i v případě, je-li jasně jednostranná. U této úpravy existuje několik způsobů, jak docílíme vyrovnanosti na obou pomyslných stranách. Zvýšit hmotnost vizuálně lehčí strany můžeme například tmavými květy, které vypadají těžší oproti světlým a stejně tak kulaté květy působí robustněji oproti květům zvonkového tvaru. Vedle zmiňované rovnováhy stranou existuje také rovnováha nahoře – dole. Velké květy umísťujeme na střed a blízko báze aranžmá, dávají tak pocit dobré rovnováhy (Hessayon, 1994).

Proporcionální střed kompozice (těžiště) je místem stability a vnáší požadovaný důraz do kompozice. Především do těžiště umísťujeme prvky největší, barevně i tvarově nejzajímavější (Dytrtová, 2003).

3.1.2.4 Metrum a rytmus

Metrum a rytmus jsou dalšími principy, kterých by měl využívat florista ve své praxi. Metrum je nejjednodušší opakování prvků stejné účinnosti. Jinak řečeno, použité prvky se od sebe ničím neodlišují, jsou zcela stejné a opakují se ve stejných vzdálenostech. Výsledkem uplatnění tohoto stylu je tzv. metrická řada. K jejím základním vlastnostem patří: jednoduchost, srozumitelnost, snadná kontrolovatelnost, rovnoměrnost a plynulost, ale také čistota, klid, monotónnost, fádnot vyvolávající v některých případech únavu (Kuřková, Rabušic, 2011).

Živějším dojmem oproti metrické řadě působí řada rytmická, které dává vzniknout principu rytmu. Vyplývá to již z řeckého slova 'rhythmos' - způsob toku, či 'rhein' – téct,

vyplývá, jedná se tedy o takové uspořádání prvků v kompozici, jehož výsledkem je jednoduché, plynulé uskupení. Rytmus však vzniká opakováním či střídáním prvků rozličné účinnosti, neboli – střídáním prvků aktivních – akcenty s pasivními – interval. Rozdílná účinnost prvků může spočívat v jejich barvě, tvaru, velikosti, textuře, odstupu, poloze či v počtu kusů. Abychom vytvořili rytmus nebo metro, musíme použít nejméně tři prvky. Dva prvky postavené vedle sebe nám ještě nevytvářejí řadu, pouze si vzájemně konkurují, jelikož člověk má tendenci prvky srovnávat. Větší počet prvků výraznost řady zesiluje, ale pouze do určité míry. Příliš velké či neomezené množství prvků vede k opačnému účinku, a tím je únavná jednotvárnost. Rozmístění, sled, rychlost narůstání nebo ubývání nějaké vlastnosti prvku určují dynamičnost vzniklé rytmické řady. Čím jsou prvky v rytmu kontrastnější ve svých vlastnostech, tím je rytmická řada dynamičtější a naopak (Kuřková, 2007).

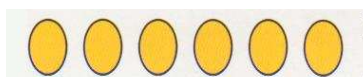
Rozlišujeme několik druhů rytmu.

Pravidelný jednoduchý – vzniká pravidelným střídáním a opakováním rozdílných prvků. Výsledkem je jednoduchá rytmická řada, její základní vlastnosti jsou – jednoduchost a srozumitelnost, rovnoměrnost a plynulost, ale také čistota a klid.

Pravidelný stupňový – vzniká z prvků, jež se vzestupně či sestupně mění v jedné nebo více vlastnostech. Stupňovat se při tomto střídání může např. velikost a počet prvků, sytost barvy, hrubost textury, vzdálenost mezi prvky, apod. Výsledkem je tedy rytmická řada odstupňovaná. Uplatnění stupňovitého rytmu vnáší do kompozice oživení, napětí a dynamiku.

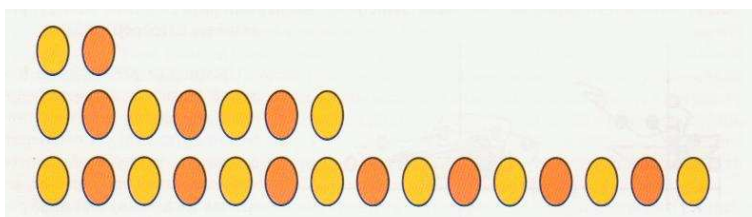
Nepřavidelný rytmus – vyznačuje se opakováním a střídáním prvků, které není na první pohled zřetelné, ale po důkladném zkoumání si ho všimneme. Používá se u větších kompozic.

Fádnot a únavu může vyvolat dlouhodobé metrické nebo rytmické opakování (Kuřková, Rabušic, 2011).

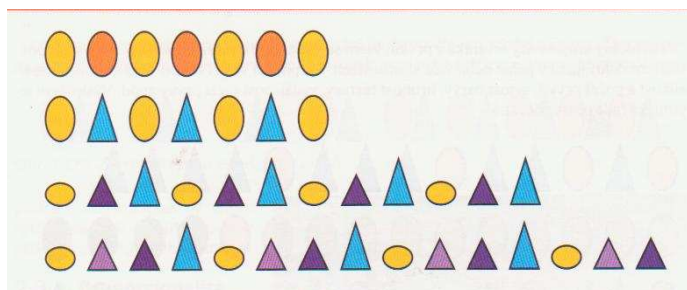


Obrázek 3.14 Jednoduchá metrická řada – opakování stejných prvků ve stejné vzdálenosti

(Kuřková, T. 2007)



Obrázek 3.15 Dva prvky ještě netvoří rytmickou řadu, větší množství výraznost řady zesiluje, neomezené množství však vede k únavě (Kuřková, T. 2007)



Obrázek 3.16 Narůstání dynamičnosti rytmické řady (Kuřková, T. 2007)

3.1.2.5 Proporcionalita

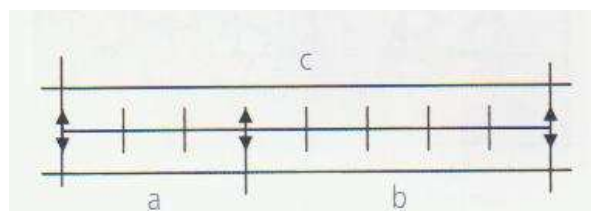
Proporcionalita je jedním z nejdůležitějších principů k docílení harmonie v aranžování. Vyjadřuje její vzájemné poměry rozměrů dvou a více prvků kompozice mezi sebou a k celku (Kuřková, 2007).

Floristické aranžmá se skládá z několika prvků, které smějí být vidět – nádoba, rostlinný materiál, v některých případech i podložka a doplňky. Správný poměr je tehdy, kdy jednotlivé prvky tvořící aranžérskou kompozici na nás působí příjemně. Veškeré použité prvky by měly být v měřítku - k této problematice používáme tzv. „Pravidlo zlatého řezu“ (Hessayon, 1994). Toto pravidlo, používané již po staletí, stanovili staří řečtí matematici a ve své tvorbě ho využívali především renesanční architekti, sochaři a malíři. Pravidlo zlatého řezu je nedílnou pomůckou současných floristů. Napomáhá nám stanovit např. vzájemné poměry mezi výškou a šířkou aranžmá, výškou nádoby a šířkou zvolené kompozice, šířkou kytky a jejím převisem, mezi jednotlivými květy v aranžmá, napomáhá v umístění těžiště

kompozice na ploše či v prostoru. I když lze zlatý řez mimo jiné vyjádřit i matematicky, v aranžování se nejčastěji řídíme intuicí a citem. Je nereálné, abychom pravítkem poměřovali vzájemné poměry jednotlivých rozměrů. Ve floristice je důležité, aby člověk při pohledu na kompozici nabyl dojmu správných poměrů. Zkušený aranžér jestliže chce, může pravidlo zlatého řezu pozměnit či ho vůbec nerespektovat. Napomáhá mu k tomu mnoho výrazových prostředků, např. barva, tvar použitých materiálů, transparentnost či hustota kompozice, tvar kompozice a jiné (Kuřková, Rabušic, 2011).

„Zlatý řez je názvem pro iracionální číslo 1,618... a označuje vzájemný poměr mezi dvěma nestejnými veličinami a to tak, že ta menší (a) se má k té větší (b) v takovém poměru, v jakém je ta větší (b) k součtu obou (c) (např. 2:3:5, 3:5:8, 5:8:13, 8:13:21...)“ (Kuřková, 2007).

U některých liniových a jinak dramatických kompozic bývají proporce záměrně porušovány (Hessayon, 1994).



Obrázek 3.17 Proporce pravidla Zlatého řezu
(Kuřková, T. 2007)

3.1.3 Styly floristických prací

Styl, také někdy nazýváme druh tvorby, určuje nám výraz celé floristické práce, řídí jakým způsobem vybíráme a zacházíme s rostlinným materiálem a dalšími prvky. V různých školách se můžeme setkat se dvěma styly (dekorativní styl, formálně-lineární styl), třemi styly (dekorativní, formálně-lineární, vegetativní styl), či i dokonce se čtyřmi styly (zařazen je navíc styl paralelní), (Jedličková a kol., 2007).

Současná floristika využívá tři základní aranžérské styly: dekorativní, vegetativní a formálně lineární.

Vymezení základních stylů umožňuje floristická díla řadit do určitých kategorií, které se vyznačují svébytnými znaky a tak usnadňují floristům nalézt společnou řeč. Styl můžeme jinými slovy označit jako způsob tvorby. Značí výraz díla při práci s rostlinami a jejich částmi (Kuřková, Rabušic, 2011).

Jednotlivé styly si můžeme jednoduše představit jako vrcholy rovnostranného trojúhelníku. Pokud tedy budeme pracovat přesně na jeho vrcholu, vytvořená aranžmá budou přísnou ukázkou zvoleného stylu.

Jelikož však skládáme do celkové kompozice jednotlivé prvky, může se aranžmá svým zpracováním nacházet mezi těmito pomyslnými vrcholy, styly se tak vzájemně prolínají.

Například dekorativní kytice, u které respektujeme přirozený růst květin, se může částečně vzdalovat od čistě dekorativního stylu a současně v sobě také bude nést něco málo ze stylu vegetativního.

Pokud bychom k jejímu zhotovení použili méně prvků a práce by tak měla současně i ráz grafický, pohybovali bychom se už uvnitř pomyslného trojúhelníku a práce by tak částečně nesla prvky formálně-lineárního stylu (Jedličková a kol., 2007).

3.1.3.1 Dekorativní styl

Již ze samostatného názvu slova dekorativní (zdobný) vyplývá, že se jedná o styl, velice bohatý, objemný, plný, zdobný, vycházející z klasických forem. Dekorativní způsob aranžování byl používán v minulosti – je nejstarší a je i nejčastějším stylem v současnosti (Kuřková, Rabušic, 2011).

Charakteristické znaky:

- Malé nároky na volný prostor. Dekorace působí jako celek, v němž jsou květy poměrně semknuty a není takřka vidět do středu aranžmá – typická jsou kompaktní uzavřená aranžmá s jasně postřehnutelným obrysem nebo aranžmá s méně uzavřeným obrysem (tzv. volná).
- Povrch upravujeme pomocí pravidelného či nepravidelného rozptylu, tvorbu plošek, vyčnívajícími výhonky a listy a také stupňovitým uspořádáním rostlin. Jejich rozložení vychází ze středu nádoby, kde je obvykle umístěno těžiště a směrem ven se postupně rozvolňuje a zjemňuje.
- Styl je většinou aranžován symetricky, ale může využívat i asymetrie (Kuřková, Rabušic, 2011).
- Individualita rostlin je často potlačena, stává se součástí celku, rozdělení a shlukování materiálu. Nejvíce je potlačena u přísně dekorativních prací, které mají mnohokrát až ornamentální ráz, např. těsné sousedství a uspořádání květů – zeleně v klasické kytici *biedermeier*, uspořádání listů na římském věnci.
- Dekorativní styl využívá častěji jasné a syté barvy, nežli barvy příliš jemné, také pestrá barevnost není zcela typickým příkladem.

- Tento styl působí slavnostně, reprezentativně, vznešeně, prostor zdobí, dotváří, vhodně slavnostně doplňuje, většinou se nestává jeho výraznou dominantou.
- Používá se pro klasické příležitosti a upravuje se ve všech typech floristických prací. Na první pohled má působit celistvě a nenásilně, ale v žádném případě ne nudně. I když nás na první pohled nemusí zaujmout tak jako formálně lineární kompozice, při druhém pohledu musí člověka nutit zblízka si jej prohlížet a rozlišovat např. jednotlivé druhy materiálů, linií, tvarů a barev (Jedličková a kol., 2007).

3.1.3.2 Vegetativní styl

Vegetativní způsob aranžování je přirozený a růstu rostlin přizpůsobený způsob aranžování, ve kterém se jejich formy, tvary a linie interpretují v souladu s přírodou. Florista vytváří aranžmá, které vypadá jako horský břeh, část lesní mýtiny, rozkvetlá louka, vřesoviště, mokřina, horská krajina, africká oblast, krajina středomoří... Nemá jít o opisování či imitaci přírody, ale o její tvůrčí interpretaci (Jedličková a kol., 2007). V tomto stylu se napodobuje přirozený růst rostlin nejen postavením jednotlivých prvků, ale i skupin. Vegetativní znamená živě rostoucí (Kuťková, Rabušic, 2011).

Charakteristické znaky:

- Při výběru materiálu kombinujeme rostliny, které spolu rostou v přírodě.
- Výběr vhodné nádoby je u tohoto stylu velmi důležitý (Jedličková a kol., 2007).
- Respektujeme zákonitosti o slučování prvků stejného charakteru, ale stále pracujeme s kontrasty velikostí, tvarů, křivek, struktur a barev.
- Větší zastoupení mají listy. Plody, větve a květy jsou zastoupeny většinou sporadicky.
- Vhodné jsou méně prosléchtěné, drobné druhy, které svým vzhledem připomínají divoce rostoucí rostliny v přírodě, jako např. *Lathyrus versus*, *Leucanthemum Bulhare*, *Cyanus segetum*, *Ammi majus* a jiné.
- Používáme výhradně přírodní materiály (např. sisal, kokosové vlákno, kůru, vázací materiál pouze přírodního charakteru a jiné). Lakované dřevo, šňůry, provazy, stuhy, dekorační materiály, apod. nepoužíváme v tomto stylu vůbec.
- Převrácení, otáčení, navlékání, voskování nebo jiné techniky, které nejsou v souladu s přirozeným růstem rostlin, nemají v tomto stylu své místo.

- Pro dobré zvládnutí tohoto stylu je nutností mít dostatečné znalosti o rostlinném materiálu, musíme znát prostředí, ze kterého pochází (ekologie) a společenství rostlin, v němž roste (fytoocenologie), atd. (Kuřková, Rabušic, 2011).

3.1.3.3 Formálně lineární styl

Formálně lineární styl vychází z jasné a přehledné působnosti tvarů a linií, jenž jsou pro tento styl nejdůležitějšími prostředky.

Pozorujeme tvary a linie, které vytvářejí květy, listy, větve, všímáme si jejich specifické výšky, pozice a polohy v prostoru tak, aby každý prvek s ostatními vytvářel ideální souhru a současně co největší kontrast. Pracujeme s co nejmenším množstvím materiálu, minimálním počtem tvarů i minimálním počtem linií. Bereme v úvahu hodnotové úrovně rostlin (Jedličková a kol., 2007).

Charakteristické znaky:

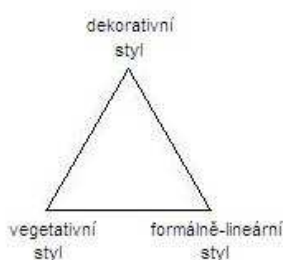
- Lehčí a špičatý materiál patří do vnější a horní části (jemné větve, úzké listy, lehké trávy), těžké do částí spodních.
- Aranžmá je z každé strany jiné, ale z každého úhlu pohledu musí vypadat vyváženě. Docílíme toho tím, že každou skupinu na jedné straně vyvážíme podobnou skupinou na straně protilehlé (Kuřková, Rabušic, 2011).
- Typická je asymetrie, pouze zřídka je formálně lineární aranžmá zhotovené symetricky.
- Působí extravagantně, v prostoru vždy dominuje. Uplatňuje se ve všech typech floristických prací, je protiváhou bohatého zdobného dekorativního stylu.
- Každý prvek, který florista použije, má své přesné nezastupitelné místo a je stejně důležitý (Jedličková a kol., 2007).

3.1.3.4 Problematika paralelního stylu

Na konci šedesátých let vznikl poprvé nápad aranžovat rostlinný materiál s více body růstu. V roce 1980 definovali referenti německého FDF v čele s Peterem Assmannem paralelní styl. Floristé v něm označili za paralelní symetrická a asymetrická aranžmá, v nichž každý materiál měl svůj bod růstu a v němž jednotlivé části, či i celek vytvářely horizontální, vertikální nebo diagonální seskupení. Od počátku však bylo nutné přidat i další upřesnění

stylu. Aranžmá byla označována jako paralelně-vegetativní, paralelně-dekorativní a paralelně-grafická. Paralelita však vyvolala vlnu diskusí.

V současné době nebývá paralelní styl vyčleňován samostatně, neboť vychází ze stejných definic jako styly ostatní. Paralelita je chápána pouze jako systém uspořádání stonků. Aranžmá s více body růstu může být realizováno ve vegetativním, dekorativním i formálně-lineárním stylu a splňovat tak všechny charakteristiky těchto stylů (Jedličková a kol., 2007).



Obrázek 3.18 Schéma vztahů mezi styly.
(Jedličková a kol., 2007)



Obrázek 3.19 Zakreslení dekorativní kytice s respektováním přirozeného růstu rostlin do schémata vztahů mezi styly.
(Jedličková a kol., 2007)



Obrázek 3.20 Zakreslení dekorativní kytice s respektováním přirozeného růstu rostlin a s méně prvky do schémata vztahů mezi styly.
(Jedličková a kol., 2007)

3.2 Obecné zásady ošetření a uchování řezaných květin

Kromě estetických hodnot a zdravotní nezávadnosti je dalším, nesmírně důležitým, kritériem při výběru vhodných rostlin pro aranžování jejich trvanlivost (Neugebauerová, 2011).

U květu, který je odříznut od mateřské rostliny, se zastavují procesy jako je přísun vody, živin a hormonálních látek dodávaných do této doby kořeny. Z květu se rychle odpařuje voda a dýcháním se spotřebovávají zásobní látky – cukry a hormony. Do řezné rány (sklizňového řezu) vnikají ihned bakterie. To jsou procesy pro uchovatelnost řezaných květin ve váze nepříznivé. Délka uchovatelnosti jednotlivých květů ve váze je výsledkem mnoha faktorů. Jsou to hlavně faktory: dědičnost, voda, pěstování, sklizňová zralost, stav zásobních a růstových látek v květech, způsob sklizně, obsah etylénu v ovzduší, teplota po sklizni, ošetření chemickými prostředky po sklizni, atd. (Skalská, 1994).

Také pod tímto pojmem myslíme všechny práce s květinami a zelení, které florista - o sklizni, třídění a balení, protože tyto práce jsou součástí pěstitelských technologií, velkých zahraničních firem, které k nám v dnešní době řezané květiny dovážejí (Homola, 1997).

Okamžité a správné ošetření řezaných rostlin, ať už v květinářství, či přímo u zákazníků doma, je hlavním předpokladem pro dosažení maximální trvanlivosti nabízených či zakoupených květin – dekorací. Veškeré květiny musí být co nejdříve ošetřeny, dle požadavků jednotlivých druhů. Pouze za těchto podmínek vytvoříme ideální prostředí pro jejich další optimální a co nejdelší vývoj (Haake, 2010).

Obchodní jména přípravků na prodloužení životnosti rostlin ve váze jsou například Flortisyn, Flora, Aadural, Euroflerul, aj. (Neugebauerová, 2007).



Obrázek 3.21 Dlouhý šikmý řez
(Haake, K. M. 2010)



Obrázek 3.22 Odstranění postranních výhonů
(Haake, K. M. 2010)



Obrázek 3.23 Odstraňování ostnů
(Haake, K. M. 2010)

Dědičnost

Okrasné rostliny mají řadu vlastností, které jsou dědičné. Mezi tyto dědičné vlastnosti patří i uchovatelnost řezaných květin ve váze, tj. schopnost rozkvétat ve váze a uchovat si co nejdéle krásný vzhled. Ze zkušeností víme, že některé druhy řezaných květů ve váze dlouho nevydrží, brzy uvadají či usychají, jiné se vyznačují dobrou uchovatelností. Základním předpokladem uchovatelnosti květů je již dán dědičnými vlastnostmi květiny. Je známě, že např. u *Gerbera*, *Chrysanthemum* a *Rosa* je uchovatelnost květů ve váze výrazně ovlivněna odrůdou (Skalská, 1994).

Voda

Voda je pro řezané květy, podobně jako pro člověka, životně důležitá. Řezané květiny mají vyhraněné nároky na jakost a čistotu vody.

Pro řezané květiny se má používat mírně teplá 30 °C až 40 °C, neboť obsahuje méně vzduchu, a tím pádem méně kyslíku. Taková voda je schopna vzduch v květním stonku rozpustit. V mírně teplé vodě dochází i k lepšímu otevření cévních svazků květního stonku a příjem vody je tedy vyšší.

Jakost vody má velký význam pro její příjem. Tvrdá voda, obsahující zásadité sloučeniny, např. uhličitán vápenatý, chlorid sodný, chlorid draselný, vniká mnohem obtížněji do květních stonků oproti destilované vodě. Především pak chlorid sodný, který voda obsahuje, snižuje uchovatelnost květů (Skalská, 1994).

Pro udržení čistoty vody se doporučuje používat dezinfekční přípravky, takto ošetřenou vodu měníme až po pěti dnech. Dbáme i na odstranění veškerých listů, které by mohly být pod hladinou vody a následně ve vodě zahnívat. Tento faktor ošetření je velmi důležitý a neměli bychom ho podceňovat, protože zahnívajících listy kazí veškerou vodu ve váze, a tak značně zkracují životnost všech rostlin ve váze (Westlandová, 1998).

Pokud používáme doplňkovou nádobu, jako například keramický či plastový kalíšek, do kterého se nevejde mnoho vody, je velmi důležité nechat používané květiny dostatečně napít a čistou čerstvou vodu pravidelně doplňovat. To platí i v případě použití speciální aranžérské hmoty ‚oasis‘, kterou je také nutné pravidelně opatrně zalévat a tím doplňovat odčerpanou vodu (Harperová, 1995).

Pěstování

Již před sklizní ovlivňuje uchovatelnost řezaných květů ve váze teplota, vlhkost, světlo, hnojení, aj.

Bylo zjištěno, že vysoká teplota před sklizní působí na rostlinný materiál nepříznivě. V pokusu se růže jedné odrůdy pěstovaly ve skleníku při teplotě 15, 18, 21, 24 a 27 °C, a to po dobu tří týdnů před sklizní. Nejlepší následnou uchovatelnost vykazovaly růže pěstované při teplotě 21 °C. Květy pěstované v příliš vysoké teplotě nejenže vykazovaly ve váze krátkou životnost, ale byly i špatně vybarvené. Vysoká teplota v noci při pěstování ve skleníku působí nepříznivě na délku života řezaných květin ve váze.

Vysoká vlhkost vzduchu a příliš intenzivní zavlažování před sklizní vyvolávají snížení uchovatelnosti, vzhledem k tomu, že vytvářejí příznivé podmínky pro rozvoj houbových chorob. Také systém závlah během pěstování se projeví později na životnosti rostlinného materiálu. Podle zkušeností z praxe květy z relativně suché kultury vykazují delší životnost. Je doporučeno asi 24 hodin před sklizní květů dostatečně rostlin zavlažit, aby se zvýšilo vodní napětí (turgor). Kolísání půdní vlhkosti během pěstování květin k řezu se negativně projevuje na uchovatelnosti květů (Skalská, 1994).

Sklizeň

Uchovatelnost řezaného materiálu ve váze je hodně ovlivněna termínem sklizně, teplotou v době sklizně, způsobem řezu květních stonků a manipulací po sklizni, která by měla zahrnovat okamžité ponoření uříznutých květů do vody nebo ponechání uříznutých částí po sklizni na sucho, či použití vody s dezinfekčním přípravkem, aj.

Hodina sklizně během dne má také značný vliv na trvanlivost rostlinného materiálu ve váze. Květy by nejlépe měly být sklizeny v době, kdy hladina cukrů vytvořených fotosyntézou je v pletivech nejvyšší, což je vždy večer. Tato doba je však z hlediska organizace práce nevhodná. Naopak se také nedoporučuje sklízet květy neustále ve večerních hodinách, protože rostliny jsou výrazně oslabovány a následně dochází ke snižování výnosu. Sklizeň květů ráno je obzvláště v letních měsících nutná. V praxi se květy sklízí nejčastěji brzo ráno, kdy jsou teploty nejnižší a rostliny mají dostatečný turgor (vodní napětí) a tedy po řezu netrpí přílišným stresem (Skalská, 1994).

Etylén

Etylén je nízkomolekulární plyn, který je jedním z velkých nepřátel životnosti řezaných květin, neboť napomáhá - urychluje jejich stárnutí. Patří k růstovým látkám, které rostliny běžně samy produkují. Může být obsažen i jako znečišťující látka ve vzduchu. Jeho špatnou vlastností je, že z rostlin může unikat do okolního prostředí, a naopak z okolního prostředí – vzduchu prostupovat do rostlin (Skalská, 1994).

Vzniká například na skládkách odpadků či spalováním pohonných hmot a dokonce ho uvolňují i houby či zrající ovoce.

Má vliv na urychlení zrání, čímž způsobuje, že se poupata neotvírají, padají a listy žloutnou (Barnettová, 1997).

Příčinou zvýšené produkce etylénu u pěstovaných rostlin jsou nepříznivé podmínky prostředí, např. nedostatečné zásobování vodou, nedostatek světla, vyšší teplota, vyšší relativní vlhkost vzduchu, napadení houbovými chorobami, především *Botrytis cinerea*. Většina druhů však produkuje nepatrné množství (Skalská, 1994).

Ošetření květin v květinářství

Před zpracováním řezaných květin v aranžmá (v květinářství) je základní podmínkou dobré zásobení květin vodou (Homola, 1997). Zabráníme tak rozšíření stresu z řezu a následného transportu. Nejdříve zpracováváme citlivější druhy. Je nutné u rostlin odstranit sklizňový řez a nahradit jej dlouhým šikmým řezem. Ten nám zabezpečí co největší nasávající plochu, kterou je nutné vytvořit čistěným, ostrým nožem (Haake, 2010). Dále jednotlivým květinám odstraníme spodní listy, které by mohly přijít do kontaktu s vodou a následně ve vodě zahnívat (Harperova, 1995). Často nadbytečné jsou i postranní výhony, které bývají slabé nebo vyrůstají velmi nízko na stonku. Dostatečně velké – silné výhony můžeme uchovávat odděleně, ale nepoužitelné slabé po odstranění vyhazujeme (Haake, 2010). Takto očištěný rostlinný materiál umístíme alespoň na 6 hodin do vody a necháme ho tzv. „natáhnout“ – dostatečně absorbovat vodu do rostlinných pletiv. Rostliny vkládáme do čistých perfektně vymytých a vydezinfikovaných nádob s čerstvou nepříliš studenou vodou (Homola, 1997). Dešťová voda není pro řezané rostliny vhodná (Dytrtová, 2003). Vodu můžeme obohatit speciálními prostředky určenými pro ošetření řezaných rostlin, které nejen brání tvorbě bakterií, ale zároveň rostlinám dodávají výživu a další látky usnadňující jejich vývoj (Haake, 2010).

Některé druhy květin např. *Gerbera* nesnášejí hluboké uložení do vody. Abychom eliminovali nevyhovující podmínky, umístíme konce stonků 5- 10cm do vody a zákazníkům upozorníme na požadavky vybrané květiny.

Je samozřejmé, že mezi základní uložení rostlinného materiálu v květinářství, floristických prodejnách se do jisté míry liší od uchovávání v domácnostech. Hlavním rozdílem je skladování rostlin v květinářství v chladírnách vybavených klimatizačním zařízením, kde se teplota reguluje dle potřeby od 2 °C do 6 °C. Do prodejny, jestliže chladárna není součástí prodejní místnosti, umístíme pouze květiny přímo určené k prodeji, zásobní materiál se nechává uložen dále v chladírnách či chladicích boxech (Homola, 1997).

Tabulka 1: Trvanlivost a ošetření řezaných květin (Kuřková, 2007)

rod	citlivost	stádium při sklizni	balení (ks)/ ošetření po sklizni	skladování (způsob, teplota/ doba)	nakvétání	transport	životnost (dny/přípravek na ošetření)
Cymbidium	etylen	za 3 - 4 dny po otevření poupát	jednotlivě/ochlazení, odstranění odkvetlých květů	namokro 0,5 – 4 °C / 14 dní	neprovádí se	v kartonech po 6 - 12 ks, 10 - 13°C nebo parotěsné obaly	dle skupiny odrůd 6 - 35 dní
Dianthus	etylen	korunní listy uvolněny z kalichu nebo v plném kvetení	10 - 20 ks (nevyštipované) / chlazení při 4 - 5 °C / 4 hod. + septonex a sacharoza	nasucho 4 °C / 2 dny, namokro 5 - 7 °C / 3 - 4 dny, poupata dlouhodobě 0 - 0,5 °C / 40 - 70 dní	po dlouhodobém skladování do nakvétajícího roztoku 20 – 23 °C za 3 - 5 dní	nasucho 10 °C, obnovovací řez, 5°C na 4 hod.	obnovovací řez 4 - 6 dní, antietylénový přípravek
Gerbera	plíseň šedá, čistota vody	2 - 3 kruhy trubkovitých květů mají zralé prašníky	10 ks v krabicích / seřiznutí, voda 30 – 40 °C 4 hod. na burzách povinné ošetření Chrysalem	vzpřímená poloha, nasucho, 2 °C/2 dny, namokro 1 - 5 °C / 4 - 7 dnů	výjimečně	max.10 hod. nasucho v krabicích, obnovovací řez, 5 °C min 4 hod. ve vodě	7 - 21 dní
Chrysanthemum	chlor, plíseň šedá	dle skupiny odrůd v plné fázi kvetení	dle skupiny odrůd 5 - 20 ks / horká voda na 1 min	dle skupiny odrůd nasucho 4 °C / 2 dny, namokro 4 °C / 6 dní, dlouhodobě 0 - 0,7 °C 21 - 42 dní	sacharoza, poté nakvétací roztok 19 - 21°C	pod 10°C	dle skupiny odrůd 8 - 15dní
Rosa	teplota nad 27 °C, čistota vody	nakvétající poupě	10 - 20 ks/1 °C 5 hod. voda 40 °C okyselená	nasucho 4 °C/5dní, namokro 2 – 5 °C/3 dny	nakvétací roztok 25 °C otevírání poupát za 6 dní	nasucho max. 4 hod. namokro pod 10 °C	obnova řezu, teplá voda, okyselená, dezinfikovaná 4 - 14 dní / Agra LN kombinace se síranem hlinitým
Tulipa	plíseň šedá	částečně až zcela vybarvená uzavřená poupata	10 ks / chlazení při 5 °C 4 hod. + Septonex	ve vzpřímené poloze, dle skupiny odrůd 5 °C / 5 - 10 dní / s cibulí více než 21 dní	nakvétací roztok	nasucho 1 °C, obnova řezu, do vody, 5 °C v chladárně - min. 4 hod. - pak vybalit	dle skupiny odrůd 6 - 8 dní

3.2.1 Zvláštní úprava rostlin

U některých druhů rostlin je určitým nadstandardem dlouhý šikmý řez doplnit či úplně nahradit pro ně nejvhodnějšími technikami. Základní řez můžeme zvětšit např. rozříznutím

stonku svíse nebo do kříže (např. *Gerbera*), rozštípnutím, nebo pouze zalomit či rozklepat (*Chrysanthemum*). Řídíme se podle charakteru používaného materiálu: tedy čím je stoněk dřevnatější, tím pomaleji probíhá příjem vody a tím vhodnější a pečlivější zpracování volíme - nařezávání vrchní pokožky hrotem nože, či rozškrábání pokožky špendlíkem (Homola, 1997).

Mléčná šťáva – některé rostliny, např. *Ranunculus* a *Papaver*, vytvářejí v mléčnicích mléčnou šťávu, která se po sklizni ze stonku uvolňuje. Tato tekutina může ucpávat cévní svazky ostatních rostlin používaných v aranžmá a zároveň znehodnocovat vodu ve váze. Těmto rostlinám ponoříme stonky na krátkou dobu pár centimetry do teplé vody. Mléčná šťáva se ve spodní části stonku srazí a další výtok latexu se tímto způsobem zastaví (Haake, 2010).

Jarní cibuloviny – *Tulipa*, *Hyacinthus*, *Narcissus* potřebují speciální péči. Podobně jako u předešlých druhů vylučují na řezu slizovitou látku, kterou další rostliny nesnášejí a brzy ve váze vadnou. Stonky těchto květin vyčistíme, jestliže je postavíme alespoň na 12 hodin do samostatné nádoby s vodou (Hessayon, 1994).

Duté stvoly – rostliny s dutými stvoly, např. *Hippeastrum hybridy* po seříznutí u báze omotáme průhlednou páskou, jinak dochází k porušení květního stvolu a následnému otáčení jeho segmentů vzhůru.

Dřevnaté stonky – u květin s dřevnatými stonky, např. *Syringa vulgaris*, je vhodné jejich stonky oloupat, naštípnout či popřípadě rozdrtit. Tato úprava rozšíří nasávací plochu a přitom není zapotřebí velké síly, jako by tomu bylo při dlouhém šikmém řezu. Po umístění květin do vlažné vody docílíme úplného rozkvetení.

Bylinné stonky – květiny s měkkým bylinným stonkem jako např. *Tulipa*, ovineme po zpracování svazku papírem – tak uchováme lodyhy ve velmi dobrém, vzpřímeném a rovném stavu.

Pyl z květů – pyl u *Lilium* je častou příčinou těžko odstranitelných skvrn na látkách, ubrusech či oblečení, proto bezprostředně po otevření květů odstraňujeme prašníky tyčinek a tím předcházíme případným nechtěným škodám (Haake, 2010).

Vařící voda – *Helianthus annuus*, *Bouvardia*, a *Asclepias* (s květy) déle vydrží, když čerstvě seříznuté stonky ponoříme do vařící vody. Jejich pletiva se tímto způsobem krásně zpevní a vzpruží (Skoupá, Vágnerová, 2008).



Obrázek 3.24 Nařezávání dřevnatých stonků.
(Haake, K. M. 2010)



Obrázek 3.25 Ošetření bylinných stonků – proti ohýbání.
(Haake, K. M. 2010)



Obrázek 3.26 Odstranění prašníků
(Haake, K. M. 2010)

3.3 Méně známé svátky

Poslední dobou méně známé svátky stále více nabírají na popularitě. Děti milují dlabání dýní na svátek Halloween. Maminky zase dělají rády radost svým dětem a tak berou každou příležitost jak svým ratolestem vykouzlit hvězdičky v očích s velkou radostí – Den dětí. Zamilované páry přijaly sv. Valentýn a v tento den si vyznávají lásku květinou a dalšími dárky a stejně tak se vepsal do podvědomí dnešní společnosti i Den matek.

3.3.1 Valentýn

Svátek sv. Valentýn má již dlouholetou tradici a to především v anglosaských zemích.

Zpočátku byl přijímán spíše jako cosi cizího, ale během několika let si získal velkou oblibu a v poslední době se svatovalentýnská tradice rozšířila téměř po celém světě. (Jedličková a kol., 2007).

U nás se začal ve větší míře slavit až po listopadové revoluci. Pro floristu je jeho pozice v kalendářním roce dobrou příležitostí, jak mezi vánočním a velikonočním obdobím prezentovat svoji práci (Koníčková, 2012).

3.3.2 Historie svátku sv. Valentýn

Tradice slavení sv. Valentýna nejpravděpodobněji spadají do starého Říma.

Oslavy 15. února tzv. luperkálií (podle satyra Luperca, nazývaného také Pan) byly svátkem úrody a Římané tento den popíjeli, hodovali a milovali se. Někdy jsou ovšem za základ svátku považovány oslavy bohyně Juno, která byla ochránkyní manželství a rodiny.

V 15. století ve Francii v rámci svých slavností předávaly kurtizány na den sv. Valentýna kytici francouzskému králi (Jedličková a kol., 2007).

Ke svátku svatého Valentýna se váže několik legend. Nejznámější z nich uvádí, že se svátek slaví 14. února jako vzpomínka na kněze Valentýna, který v tento den roku 269 př. n. l. zemřel a posléze byl prohlášen za svatého. Žil za vlády císaře Claudia II, jenž vedl řadu válek a potřeboval mnoho válečníků. Vojákem se tehdy mohl stát každý svobodný muž. Těch se však příliš nehlásilo, a proto císař zrušil všechna manželství a zakázal sňatky, aby manželské radovánky neodváděly vojáky od plnění vojenských povinností. Biskup Valentýn to považoval za porušení Božího zákona a i přes císařův zákaz dál tajně oddával milence. Byl však přistižen a uvězněn, ale i ve vězení pomáhal pronásledovaným křesťanům, za což ho císař nechal 14. února roku 269 př. n. l. popravit. Ve vězení se však biskup zamiloval do dcery vězeňského dozorce. Poslední vzkaz, který jí Valentýn poslal před svou smrtí, zakončil slovy: „Od tvého Valentýna“. Proto lidé v tento den posílají tzv. valentýnky jako přáníčka vyznání lásky. O dvě stě roků později určuje církve tento den Dnem svatého Valentýna, patrona zamilovaných (Kulmanová, 2007).

Svatý Valentýn se tak stal patronem zamilovaných a na den 14. února, kdy je jeho jméno zapsáno v kalendáři, připadá svátek zamilovaných.

Podle jiné legendy měla být žalářníková dcera zamilována do jiného mladíka, ale jejich lásce žalářník bránil. Valentýn měl nešťastný pár oddat těsně před svou popravou 14. února 269 př. n. l.

Další pověst vypráví, že 14. února byly každý rok v Římě sezdávány mladé páry na základě losování lístečků ze dvou hliněných džbánů. Jeden džbán obsahoval jména dívek, druhý jména mladých mužů (Jedličková a kol., 2007).

3.3.3 Symbolika barev a květin

Neodmyslitelně k svátku zamilovaných patří symbol srdce, květiny a holubičky. Srdce, jako hlavní valentýnský symbol, je obrazem lásky, v posvátné i světské souvislosti. Nejzazší horoucnost představuje srdce v plamenech, planoucí srdce znamená křesťanskou

lásku a Venuši, bohyni lásky, srdce s probodnutým šípem často doplňuje motto: Láska přemáhá všechno.

Holub je podle tradice symbolem věrné lásky.

Symbolika používaných valentýnských květin vychází z květomluvy. Ta vznikla v harémech a do Evropy se dostala v době křižáckých válek. U nás byla poprvé v písemné podobě vydána v roce 1833 (Karel Ameling: Květomluva čili Pověsti o bylinkách). V dnešní době může být květomluva pro floristu dobrou příležitostí, jak zákazníkovi nabídnout zajímavé informace.

Příklady květomluvy:

růže – *Rosa*

bílá růže: Soužím se, protože mě nechceš, jsem tě hoden?

rozkvétající bílá růže: Budeš mě milovat?

bílé poupě růže: Jsi mladá na lásku.

červená růže: Díky za lásku.

rudá růže: Horoucně tě miluji.

rozkvétající rudá růže: Hořím láskou a touhou.

žlutá růže: Žárlím. Vrať se mi!

rozkvétající žlutá růže: Už mě nemiluješ?

list růže: Ano.

větvička růže: Ne.

Barevná symbolika lásky se ustálila už ve 13. století a díky svému původu z oblastí Francie, Nizozemí, Německa, Podunají, zahrnujícího i Čechy, odkud byla šířena středověkými trubadúry, se stala postupně mezinárodně uznávanou. Její sílu poukazuje i fakt, že např. na konci 13. ve 14. století se nemohla zelená a modrá barva objevit na oblečení pro normální každodenní nošení (Jedličková a kol., 2007).

Obecně za barvy lásky platilo šest barev:

bílá – je barvou nevinné lásky a tělesné nedotčenosti láskou

zelená – symbolizuje naději v probouzející se lásce

modrá – představovala věrnost a stálost v lásce a platoničnost milostného vztahu – tato skutečnost se často objevovala i v českých názvech modrých květin, např. pomněnka, maceška, hořec

žlutá případně zlatá- byla naplněním lásky

černá – charakterizovala smutek a nenaplnění lásky

červená – představuje žár, vášně a utrpení z lásky

- oranžovočervená – temperament a vášně, působí impulzivně a naléhavě
- čistá červená – je aktivní a silná, erotická a vzrušená
- purpurová – důstojná a vážná, plná hojnosti
- růžová – něžná a citlivá

3.3.4 Rostlinný materiál pro valentýnskou floristiku

Oslavy svátku sv. Valentýna spadají do začátku ročního období, kdy není možnost využívat květiny a zelený materiál z venkovních zdrojů. Používáme proto květy z velkoobchodů, popřípadě od pěstitelů.

3.3.5 Příklady rostlinného materiálu:

Anthurium – hybridy, Eustoma grandiflorum, Freesia hybridy, Gerbera jamesonii, Heliconia, Zantedeschia aethiopica, Dianthus caryophyllus a jeho hybridy, Lilium, Rosa, Strelitzia, Gypsophila, Tulipa, Cymbidium, Dendrobium, Vanda.

3.3.6 Valentýnské floristické práce

Ke svátku svatého Valentýna můžeme vytvořit nejrůznější floristické práce, které se jakýmkoliv způsobem dotýkají lásky. Charakteristické je používání červené barvy doplněné o zelenou (Jedličková a kol., 2007).

Pro tento svátek jsou velmi typické různé vzkazy vpisované do malých přáníček, jenž jsou předávány spolu s květinovým darem (Kulmanová, 2011).

Příklady prací:

- přízdoba jednoho květu
- kytice s přízdobami ve tvaru srdce, kytice v korpusu nebo konstrukci ve tvaru srdce
- drobné vypichované práce

- přízdoba hrnkové květiny
- přízdoba sesazované misky
- floristické výzdoby stolů

3.4 Den matek

Oslava žen jako dárkyní života pochází z antického Řecka, kde byla žena spjata s kultem bohyně Rhey, matky boha Dia. (Jedličková a kol., 2007).

První zmínky o svátku Dne matek nacházíme v 16. století v Anglii, kde se slavil pod názvem „Mateřská neděle“ či „Neděle matek“ (Mothering Sunday) na počest všech anglických matek v období zvaném Lent (tj. čtyřicetidenní postní období od Velikonoc). Mezinárodně uznávaný svátek matek má svoje novodobé kořeny ve Spojených státech amerických. Poprvé navrhla Den matek v USA Julia Ward Howeová v roce 1872 a tento den věnovala míru. Na sklonku 19. století se Anna Revers Jarvisová z Philadelphie, matka jedenácti dětí, začala angažovat za práva matek. Když zemřela, pokračovala v jejím započatém úsilí její dcera, která požádala pastora metodistické církve ve městě Grafton v Západní Virginii, aby vykonal zvláštní bohoslužbu na počest paní Jarvisové a všech matek světa. V roce 1907 Anna Jarvisová zahájila kampaň za ustanovení Dne matek jako národního svátku. Dočkala se v roce 1911. V roce 1914 byl Den matek prohlášen americký prezidentem Woodrowem Wilsonem oficiálně za národní svátek – Den veřejného vyjádření lásky a úcty matkám. V tento den matky nepracovaly, nevařily, neuklízely. Vše obstarávaly děti, které navíc ochotně své maminky obsluhovaly. Dospělí posílali matkám pozdravy a blahopřání. Od té doby druhá květnová neděle v roce je věnovaná tomuto svátku. Den matek je pohyblivým svátkem (Kulmanová, 2007).

Do Československa přišel Den matek kolem roku 1918, kdy zemi navštěvovalo hodně lidí z USA, mezi nimi i sociální pracovnice. Nejvíce se o rozšíření tohoto svátku zasloužila Alice Masaryková, dcera prezidenta T. G. Masaryka. U nás se poprvé Den matek slavil v meziválečném období – v roce 1923 z podnětu Alice Masarykové, za podpory Křesťanské asociace mladých žen YWCA a Červeného kříže (Jedličková a kol., 2007).

Po druhé světové válce za totalitního režimu svátek nahradily oslavy Mezinárodního dne žen (8. března) a oficiálně byl u nás Den matek opět uznán po roce 1989. V tento slavnostní den

by neměly maminky pracovat a ostatní členové rodiny by měli za ně vykonávat veškeré domácí práce.

K vyjádření citů, které cítíme ke své mamince, by v tento den měla přispět i květina a to v nerůznějších formách (Kulmanová, 2007).

3.4.1 Symbolika květin a přízdob pro Den matek

Také pro tento svátek je velice důležitá symbolika. Najdeme ji i v českých názvech některých květin – například mateřídouška, maceška.

Typická jsou pro den matek růžová srdíčka, která nám symbolizují něhu a cit. Setkáváme se s nimi v neflorálních přízdobách, u tvarovaných manžet kytic, ve tvarovaných konstrukcích pro popínavé hrnkové rostliny, ve tvarech celých floristických prací (kytice, vypichovaná nízká dekorativní aranžmá).

Pro aranžmá ke Dni matek je běžné i použití tenkých atlasových stužek v jemných pastelových tónech (Jedličková a kol., 2007).

3.4.2 Rostlinný a dekorační materiál

Floristické práce pro Den matek, který spadá na konec jara, vycházejí především z bohaté škály svěžích jarních i letních květin, běžných zahradních květin a venkovní zeleně, drobných květin, popřípadě voňavých bylin. Můžeme také zdobit hrnkové rostliny. Pro tento účel obvykle nepoužíváme dražší exotické květiny, pouze na přání zákazníka (Jedličková a kol., 2007).

Zákazníkům, kteří přicházejí na Den matek do květinářství, musí být florista schopen poradit s výběrem květin, vhodnými typy dekorací, apod. Hlavními kritérii pro výběr květin je věk obdarované, barva, kterou má nejraději a druh květiny, kterou upřednostňuje. Také záleží na věku dárce a obdarované. Malé děti mohou mamince darovat drobné něžné kytičky v pastelových barvách, naproti tomu dospělé děti volí kytice větší. Někdy postačí i jeden zajímavě ozdobený květ, jindy je možné volit jednoduché či náročnější kytice různorodých barev a jejich kombinací, různých velikostí a tvarů.

Nedílnou součástí kytic jsou dekorační prvky vyjadřující vřelý citový vztah k matce, např. nejrůznější srdíčka nebo přáníčka se vzkazy – „Mami, díky, máme tě rádi“, apod. (Kulmanová, 2007).

3.4.3 Nejčastější sortiment řezaných květin

Pro tento svátek je výběr řezaných květin prakticky neomezený, i přes to můžeme vybrat několik stále oblíbených zástupců:

Rosa, také drobnokvěté odrůdy a hrnkové růže, *Gerbera jamesonii*, *Freesia hybridy*, *Anthurium - hybridy*, *Eustoma*, *Helianthus annuus*, *Convallaria majalis*, *Viola*, *Narcissus*, *Bellis perennis*, *Myosotis sylvatica* (Kulmanová, 2011).

3.4.4 Floristické práce

Maminku nejčastěji obdarovávají její děti, a proto převažuje drobná tvorba v jemnějších barevných harmoniích. Skoro vůbec se k této příležitosti nepoužívají okázalé floristické práce a velké barevné kontrasty (Jedličková a kol., 2007).

Příklady nejčastějších prací:

- přízdoba jednoho květu
- drobnější dekorativní kytice s přízdobami ze srdíček
- drobné kytice v manžetách ve tvaru srdíčka – hotové polotovary manžet
- drobné vypichované práce – často s jedním hlavním květem
- zdobené hrnkové květiny
- přízdoba sesazovaných mis či košů
- floristické výzdoby stolů

3.5 Mezinárodní den dětí

Mezinárodní den dětí a dětské oslavy (oslavy narozenin a svátků, vysvědčení...) mají pro práci floristy jiný nádech než běžné zakázky. Dovoleno je vše hravé, hodně veselé, bezstarostné – vše, co se líbí dětem a potěší je.

Mezinárodní den dětí se slaví 1. června. Podnět k jeho vyhlášení a oslavám vyšel v roce 1949 od Mezinárodní demokratické federace žen, Mezinárodního odborného sdružení učitelů a Světové federace demokratické mládeže. Slaven byl tento den poprvé v roce 1950 (Jedličková a kol., 2007).

3.5.1 Rostlinný materiál pro Den dětí a dětské oslavy

Pro děti vybíráme rostlinný materiál, který musí splňovat několik podmínek. Rostliny nesmí být jedovaté a nesmí obsahovat žádné ostré části (trny, čnicí dlouhé pevné části, ostré okraje....). Vyhýbáme se rostlinám, které by mohly vyvolávat alergie. Nevhodné jsou silně vonící květiny.

Všeobecně můžeme říci, že pro děti vybíráme jednodušší rostlinný materiál, především menší a jemnější tvary květů.

Vybíráme často syté barvy, někdy pastelové – například růžové pro holčičky. Nepoužíváme – vyhýbáme se rostlinám lomených tmavých barev (Jedličková a kol., 2007).

3.5.2 Nejčastější sortiment řezaných květin

Gerbera jamesonii, *Dianthus caryophyllus* a jeho hybridy, *Eustoma*, *Alstroemeria*, *Chrysanthemum*, *Helianthus annuus*.

3.5.3 Floristické práce pro Den dětí

Floristické práce pro svátek Den dětí mívají drobnější charakter.

Příklady floristických prací:

- přízdoba jednoho květu
- kytice – především malé svazky a malé dekorativní kulaté kytice
- jednodušší drobná vypichovaná aranžmá
- zdobené hrnkové květiny
- floristické výzdoby stolů (Jedličková a kol., 2007)

3.6 Halloween

Halloween je svátkem, který se v posledních letech stává u nás velmi oblíbeným. Slaví se 31. října v předvečer svátku Všech svatých. Původem 1500 let starý irský svátek s pohanskými keltskými kořeny dostal název podle dobového All Hallow's Ewe, tzv. předvečer Všech svatých. Keltští druidové slavili 31. říjen jako konec roku (Jedličková a kol., 2007). Staří Keltové věřili, že poslední říjnovou noc se vracejí na zem duše jejich mrtvých předků. V tento den zapalovali velké ohně, které duším měly svítit na cestu a zároveň

domorodce před duchy chránit. Aby je zlí duchové nepoznali, oblékali se do strašidelných obleků a z řepy vyřezávali strašidelné masky. V devatenáctém století zažívá Halloween renesanci, když tento svátek přiváží do Ameriky Irové. Strašidelné masky se začínají vyřezávat z dýní, které jsou pro tento účel vhodnější než řepa. V dnešní době se děti převlékají za strašidla a obcházejí v tento den o Halloweenu domy vyzdobené vyřezávanými dýněmi. Děti jsou obdarovávány ovocem a sladkostmi. Dnes je Halloween v Americe po Vánocích druhým nejoblíbenějším a nejvýznamnějším svátkem. Stále je také velmi oblíbený v anglosaských zemích, kde vznikl. V našich zemích nemá tento svátek tradici, i když se v poslední době čím dál víc rozšiřuje. Pro floristy se bohužel střetává s mnohem konzervativnějšími a tradičními Dušičkami – Památkou zesnulých. Pro mnoho floristů představuje velký pracovní nápor a nasazení, ale i tak je vhodné Halloween neopomíjet a alespoň nějaké floristické práce k tomuto svátku vytvořit. Velmi pěkně vypadá obchod celý vyzdobený v halloweenském stylu už jen proto, že převládá oranžová a žlutá barva a pro zákazníka, který tyto barvy často upřednostňuje se tak stává nakupování příjemnějším. Halloween je veselý a hravý svátek, na rozdíl od sice důstojných, ale trochu ponurých a smutných Dušiček (Dopita, 2007).

3.6.1 Rostlinný materiál pro Halloween

Pochopitelně hlavním rostlinným materiálem pro halloweenskou výzdobu je samozřejmě dýně. Bez ní si tento svátek nedovedeme představit. Dříve se pro výrobu halloweenských světel používala především odrůda velkých žlutooranžových dýní, které se okolo stopky seřízly a vydlabaly.

Dnešní floristika nabízí daleko širší pole působnosti a použití dýní. Často se uplatňují nové, vyšlechtěné odrůdy okrasných tykví – *Cucurbita*, například *Cucurbita pepo*, *Cucurbita melopepo*, *Cucurbita maxima* a *Cucurbita verruculosa*.

Dýně jsou kombinovány s dalšími florálními materiály typickými pro podzimní období (Jedličková a kol., 2007).



Obrázek 3.27 Vyřezávané dýně (Dopita, M. 2007)

3.6.2 Nejčastější sortiment rostlinného materiálu

Chrysanthemum, Dahlia, Calluna, Ageratum, Helianthus annuus, plody – Physalis, Hedera helix.

3.6.3 Floristické práce pro Halloween

Nezaměnitelnou podobu aranžmá vytvořených k Halloweenu dodávají přízdoby kostlivců, duchů, upírů, netopýrů, skřítků, čarodějek, sov, pavouků a pavučin. Práce jsou vytvářené z velmi kontrastních barev oranžové a černé, případně v podzimní barevné paletě.

Jednotlivá aranžmá můžeme vytvářet v živém a veselém duchu maškar, nebo naopak v krásné teplé podzimní eleganci. Pro floristy je svátek halloweena příležitostí, nabídnout zákazníkovi nejen různorodě zdobené dýně, ale také dlouhodobou podzimní výzdobu ať už venkovních či vnitřních prostor domu (Jedličková a kol., 2007).

Další velmi oblíbenou dekorací jsou aranžmá z živých květin a rostlin, které vypichujeme přímo do plodů dýní. Podle velikosti dýně můžeme vyrábět drobná aranžmá na stoly, ale i velké dekorace do firemních hal, hotelů, na párty, apod. (Kulmanová, 2011).

Příklady floristických prací:

- přízdoby či aranžmá v dýních
- závěsné dekorace na dveře
- dekorace v nádobách (do oken, před dům)



Obrázek 3.28 Dekorace do okna či ke dveřím

4 Materiál a metody

4.1 Materiál

4.1.1 Nářadí

Pro vytvoření jakékoliv floristické kompozice je nezbytnou součástí kvalitní základní nářadí, se kterým florista pracuje a tvoří (Fojtíková, 2007).

Nejdůležitějším floristickým nářadím jsou jednoznačně řezné nástroje: zahradnický nůž, zahradnické nůžky, kancelářské nůžky na stuhy, resp. na papír, dlouhý kuchyňský nůž a kleště na drát. Mezi kvalitní, vysoce hodnocené řezné nástroje patří ergonomicky tvarované, přizpůsobené ruce a jejím pohybům. Dnes jsou k dispozici v provedení jak pro praváky, tak i pro leváky. Mnoho floristických operací nám dostatečně ulehčí obecně používané nářadí jako např. nůž používaný na podlahové krytiny, nůžky na plech, kladivo a nejrůznější pilky. Nedílnou součástí je dnes tavná lepicí pistole, sešíváčka ať už speciální určená pro floristy nebo obyčejná kancelářská. Dále aranžéři někdy potřebují i vrtačku a další, podle technické náročnosti úkolu speciální nářadí (Haake, 2010).



Obrázek 4.1 Nářadí (Haake, K. M. 2010)

Řezné nářadí je nejčastěji používaným, technickým pomocníkem, pro každodenní práci floristy.

- Zahradnický nůž – potřebný, dokonale ostrý k ošetření – seříznutí stonků a lodyh rostlinného materiálu, k odstraňování listů, krájení aranžovací hmoty, apod. Měl by mít jednostranně skosenou čepel, takže při seřezávání proniká téměř sám od sebe šikmo do stonku. Příbrusování provádíme pouze jednostranně.

- Vylamovací nůž – tzv. řezák, je velmi ostrý a jeho velkou výhodou je demontovatelná čepel. Při výměně můžeme použít čepel několika tvarů jako např. lichoběžníkovou či háčkovitou čepel. Tímto nožem můžeme snadno řezat, upravovat mechovitou pryž, látku, kartón, atd. Při rovných řezech nám pomůže přiložení řezné hrany, např. dřevěné lišty.



Obrázek 4.2 Řezák

(Haake, K. M. 2010)

- Zahradnické nůžky – s naostřenou vrchní konvexní čepelí a spodní konkávní čepelí slouží pro stříhání a upravování silnějších stonků či větví. Některé zahradnické nůžky jsou, ve spodní části čepele u rukojeti, vybaveny malým poměrně silným zářezem, který je dostatečně silný na přetnutí drátu. Pokud takovým zářezem nejsou nůžky vybaveny, v žádném případě s nimi drát nezkracujeme, dochází k poničení ostří nůžek (Haake, 2010). Pro aranžování jsou vhodnější menší květinářské nůžky. Jejich předností je lehkost a lepší manipulace, což je při práci s květinami velkou výhodou (Matuška, 2004).

- Kancelářské nůžky – slouží ke stříhání stužek, mašlí, provázků, fólií, papíru, atd.

- Štípací kleště na drát – nezbytná pomůcka, která nám umožní přesné uštípnutí správné délky drátu, při stříhání pletiva a poslouží i během zkracování stonků umělých květin. Jsou podstatně silnější oproti zahradnickým nůžkám, se kterými nemůžeme stříhat ani tenký drát.

- Kombinované kleště – nazývané také kombinačky, spojují tři funkce: štípáním umožní oddělení drátu, čelistmi plochých kleští usnadní přidržování, ohýbání a pootočení drátu nebo čelistmi uchopí hlavičky šroubků či kousky trubek a jiného materiálu (Haake, 2010).



Obrázek 4.3 Kombinačky

(Haake, K. M. 2010)

Další nářadí:

- Odtrňovač růží – používá se k relativně rychlému odstranění ostnů *Rosa* pomocí zdrhávání. Při tomto úkonu je zapotřebí stonek na jedné straně nástrojem dostatečně pevně obejmout, aby došlo pokud možno k celému odstranění ostnů. Naproti tomu se nesmí stisknutí příliš přehnat, mohlo by dojít k rozmačkání či narušení povrchu stonku.
- Sešíváčka – slouží např. k úhlednému zabalení aranžmá do papíru nebo celofánu nebo k vytvoření zajímavých prvků v dekoraci, s níž můžeme také sešívat dostatečně tuhé listy, např. listy *Aspidistra elatior*, *Cordyline terminalis*, *Fatsia japonica*.
- Sponkovačka – pod velkým tlakem vystřelíme otevřené sešívací svorky do podkladu, např. do dřevotřískové desky, abychom ji potáhli dekorační látkou nebo fólií. Sponkovačku je možné zakoupit buď v elektrickém či mechanickém provedení. Lepší modely jsou opatřeny v místě výstupu dotykovým čidlem, které zajišťuje uvolnění svorky teprve tehdy, je-li sponkovačka přitisknutá na daný podklad. S tímto opatřením nemůže dojít k samovolnému vystřelení svorek (Haake, 2010).

Elektrické stroje a nářadí:

- Tavná pistole – dnes je již nezbytným pracovním nástrojem každého floristy. S její pomocí provádíme tzv. lepení za tepla. Po zapojení se pistole zahřívá a taví silikonové náboje ve tvaru tyčinek při teplotě mezi 80 až 200°C. Pomocí tavné pistole ani při nižších teplotách nesmíme provádět lepení na živých rostlinách, protože by došlo k nevratnému poškození rostlinných pletiv. Při práci s tavnou pistolí je nutné, kromě klasické opatrnosti při práci s elektrickými přístroji, zamezit popálení od ještě tekutého lepidla – silikonu, kdy může velmi snadno dojít k nepříjemným poraněním.
- Vrtačka – především v provedení s akumulátorem je velmi dobře použitelná i ve floristice, protože kabel nám nepřekáží na pracovním stole, kde může dojít k jeho poškození. Kromě běžného použití ušetří čas při navinování drátů a sešroubování dřevěných tyček (Haake, 2010).

4.1.2 Rostlinný materiál

Téměř všechen rostlinný materiál můžeme floristicky zpracovat. O vhodnosti květin pro floristickou tvorbu rozhoduje především jejich estetický účinek. Touto vlastností se především vyznačují květy *Rosa*, *Helianthus*, *Gerbera*, listy *Hosta*, *Hedera* a další rostlinné

orgány např. kořeny, úponky, kůra, aj. Při kombinování jednotlivých květů dbáme na to, aby výsledné aranžmá působilo ve vzájemném souladu. Používaný materiál musí být čerstvý a vyzrálý. Materiál náročnější na vodu používáme pouze pro krátkodobá aranžmá, u kterých postačí rostliny pouze mlžit pomocí rozprašovače, popřípadě používáme rostliny, jež při zasychání jen minimálně mění svůj vzhled (Neugebauerová, 2007).

Hodnota rostlin určuje jejich významnost a nárok na prostor. Květiny lze rozčlenit do tří hodnotových kategorií:

1. skupina – rostliny nejvyšší hodnoty – velké, vzpřímené, barevně i tvarově výrazné, s nejvyššími nároky na prostor (Neugebauerová, 2007). Z této skupiny jsem použila *Anthurium* – hybridy.

2. skupina – rostliny se střední hodnotou – různě dlouhé, větvené stonky, drobnější květy, nečastěji kulaté, plné, mají střední nároky na prostor (Neugebauerová, 2007). Z této kategorie bylo pracováno například s – *Rosa*, *Dianthus*, *Chrysanthemum*, *Ruscus*, *Fatsia japonica*.

3. skupina – rostliny s nejnižší hodnotou – kratší stonky, bohatě větvené, drobné květy v kompaktních a kulatých květenstvích. Rostliny výplňové velmi dobře snáší sousedství jiných rostlin (Neugebauerová, 2007). Používány byly květy *Gypsophila paniculata*, *Alstroemeria*, *Arachniodes adiantifomis*.

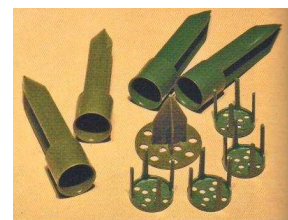
Veškerý používaný rostlinný materiál byl vždy nejdříve předem připraven – očištěn, zbaven přebytečných listů, ostnů, nečistot, čerstvě seříznut dlouhým šikmým řezem a následně ponechán ve vymytých vázách v chladícím zařízení dostatečně nasátý vodou.

4.1.3 Floristický materiál

Floristickým materiálem rozumíme vše, co florista používá pro vytvoření svých floristických prací mimo rostlin a náradí.

Pomocným technickým materiálem rozumíme takový materiál, jenž pomáhá floristovi vytvořit kompozici. Napomáhá zvládnout kompozici po technické stránce a propojuje rostlinný materiál s podložkou. Měl by být použit tak, aby v kompozici nebyl patrný. V některých případech může současně plnit i funkci dekorativní, estetickou.

Pomocný dekorační materiál ve srovnání s předešlým nemusí současně plnit i funkci technickou, naopak často plní pouze a výhradně funkci dekorační, jako je tomu například u nejrůznějších



Obrázek 4.4 Hroty a držáky

Fojtíková, O. 2007.

stuh, provázků, korálků, látkových a papírových manžet a řady dalších doplňků (Fojtíková, 2007). Z tohoto materiálu jsem použila pouze zelenou aranžovací hmotu (Oasis Ideál, Florex, apod.).

Vázací materiál se používá při svazování rostlinného materiálu do různých kompozic kytic, ve kterých fixuje stonky tak, aby se kytice při následné manipulaci nerozpadla. V hotové kompozici by neměl být patrný a musí být začištěn (např. vázací lýko a provázek, konopný provázek – velmi pevný, gumičky, atd.).

Fixační, výplňový a zátěžový materiál – do této skupiny řadíme lepidla, která jsou výhradně určená pro aranžování květin i lepidla tzv. víceúčelová určená k širokému použití. Tato skupina zahrnuje překvapivě například i polystyren (použití především na aranžovací podložky – srdce, apod.), vlasec (má velkou zátěžovou schopnost), spreje (na prodloužení trvanlivosti), lesk na listy, barvy (ve spreji, roztoky, práškové, vodou ředitelné), roztoky na prodloužení trvanlivosti (Fojtíková, 2007).

4.1.4 Ostatní floristický materiál

Do této skupiny řadíme barevnou aranžovací hmotu, pinholder sloužící k upevnění aranžovací hmoty, držáky na svíčky, ampule a baňky, elektrické spojky, přísavky (používají se především k upevnění dekorací, například na kluzké leštěné plochy), dekorační drátky, papírové drátky, drátěné pletivo, skobičky, kenzan (olověná podložka s hroty), špendlíky, papíry, stuhy, textil, sklo, kámen, dřevo, přírodní vlákna (Fojtíková, 2007).



Obrázek 4.5 Lepidla sloužící k lepení živého rostlinného materiálu.

(Fojtíková, O. 2007)

4.2 Metody

4.2.1 Fotografie

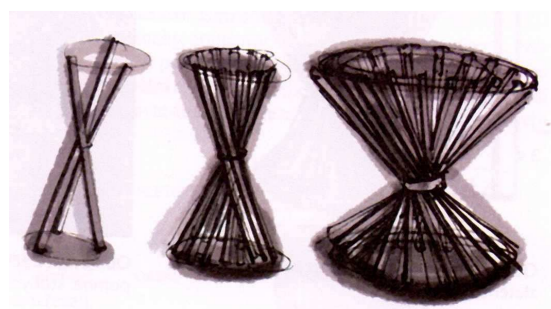
Fotografie byly pořízeny pomocí digitálních fotoaparátů Nicot D 80, Canon S 95. Většina fotografií byla upravena v programu Photoshop Elements 6. Nejčastějšími úpravami bylo oříznutí a vyretušování nedokonalostí pořízených fotografií.

4.2.2 Vázání kytice do spirály

Při zhotovování vázaných kytic je využíván přirozený květinový stonek (Kuřková, 2007). Ve vytvořených pracích byly voleny přirozené stonky, které byly ve spodní části zbaveny veškerých listů a ostnů.

Při vázání kytice do spirály je nezbytné, aby byl dodržen jednotný směr kladení stonků a to jak při kulatých, tak při jednostranných kyticích. Kytice je zpravidla pravákem držena v levé ruce, pravou rukou jsou přikládány stonky šikmo zleva doprava, tedy proti směru hodinových ručiček. Tento popsáný postup je volen v diplomové práci. U leváků je tomu přesně naopak. Připravené květy byly přikládány společně se zelení a již hotové kytice byly zakončeny úvazkem z umělého vazačského lýka v zelené barvě. Tento úvazek „nanečisto“ byl poté začištěn ozdobnou stuhou v barvě kytice.

Úvazek musí být vždy pevný a přiměřeně široký tak, aby v něm kytice nebyla měkká a po svázání nezměnila svůj tvar. Avšak zároveň nesmí být příliš pevný, protože by mohlo dojít k mechanickému poškození v místě úvazku (dochází k rozdrčení křehkých stonků - *Gerbera*). Kytice jsou svazovány vždy v ruce a nikdy nejsou pokládány. Stonky pod úvazkem mohou být seříznuty šikmo, kolmo nebo se mohou sestříhnout (Kuřková, 2007).



Obrázek 4.6 Vazba stonků do spirály

(Kuřková, T. 2007)

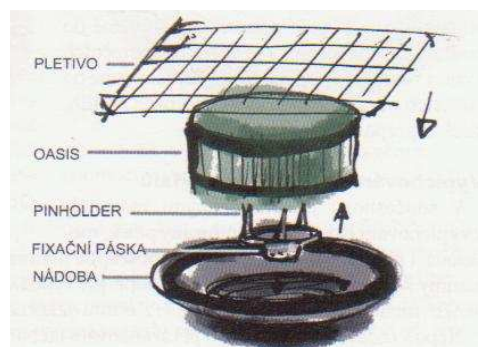
4.2.3 Práce s aranžovací hmotou - vypichování

Pro floristické práce existují tři základní typy aranžovací hmoty – aranžovací hmota pro čerstvě řezané květiny (Florex), pro sušené květiny (Oasis) a barvené formy těchto verzí. V pracích byla použita základní zelená aranžovací hmota pro čerstvý řezaný materiál.

Tato hmota nasaje 95 % vody, kterou v sobě zadrží, a tím je dostupná pro rostlinný materiál, pro který je životně důležitá. Veškerý materiál lze do hmoty zapichovat po celém jejím povrchu. Je určena k jednorázovému použití (Kamp, 2010). Dostatečně velká nádoba (nejlépe kbelík) je naplněna vodou a na hladinu je položena kostka Florexu. Po určité době je kostka samovolně nasycena vodou a klesne na dno nádoby. Hmota nesmí být nikdy tlačena násilím pod hladinu. Uvnitř kostky by došlo k vytvoření vzduchové bubliny, k uzavření pórů a hmota by neměla možnost nasáknout se na 100 % (Kuřková, 2007). Následně je hmotou vyplněna vybraná aranžovací miska, která je nechána o 1 až 2 cm vyšší než je výška nádoby. Horní hrany hmoty jsou šikmo seříznuty tak, aby vznikla co největší plocha pro vypichování a zároveň je tímto úkonem hmota částečně zmenšena a její zakrytí je tedy mnohem jednodušší.



Obrázek 4.8 Aranžovací hmota – florex
(Kamp, J. 2010)



Obrázek 4.7 Příprava – technické uchycení
aranžovací hmoty (Fojtíková, O. 2007)

Používaný rostlinný materiál musí být v části, která je zasunuta do aranžovací hmoty, zbaven veškerých listů, ostnů, či jiných nerovností. Dále by měl být opatřen novým dlouhým šikmým řezem a jeho zapíchnutí do hmoty musí být dostatečně pevné a hluboké tak, aby rostlina byla zásobena vodou a z hmoty i při následné minimální manipulaci z aranžmá nevypadla (Kuřková, 2007).

4.2.4 Prostření slavnostního stolu

Základní typy dekorací na stoly:

Parter – tím jsou rozuměny oboustranně vypichované dekorace do aranžovací hmoty, která je umístěna na plastové podložce, tácku, apod. Dekorace nesmí být příliš vysoká, neměla by překážet v komunikaci hostů u stolu, ale naproti tomu může být neomezeně široká či dlouhá (dle pravidla zlatého řezu) podle toho, jak je aranžovaný stůl velký a dle zvoleného množství aranžovaných dekorací na stole.

Kulatá miska – též se jedná o oboustranně vypichovanou dekoraci ve tvaru více či méně zploštělé polokoule z rostlinného i jiného floristického materiálu.

Drobné dekorace – sváteční tabule může být dekorována i drobnými dekoracemi nejrůznějších tvarů a popřípadě z nich vytvářených skupin, pásů, apod., které můžeme propojovat trávami, pedigem, apod. (Kopáč, 2011).

Slavnostní tabule může být doplněna o další zajímavé prvky. V dnešní době se těší velké oblibě dekorační látka - „organza“ (látka poloprůhledného typu v nejrůznějších šířkách, barvách a provedení k nejrůznějším příležitostem).

4.2.5 Použití tavné pistole

Tavná pistole umožňuje spojení nejrůznějších materiálů. Není však vhodná pro plastické hmoty, které se mohou vlivem horkého lepidla deformovat. Pro živý rostlinný materiál je velmi nevhodná, protože dochází k nevratnému poškození rostlinných pletiv vlivem vysoké teploty - popálení. Obsluha tavné pistole je velmi jednoduchá. Po zapojení do elektrické sítě dochází po několika minutách k rozehrátí tavné pistole a následnému roztavení silikonového náboje. Po zmáčknutí dávkovače se v hrotu tavné pistole objeví natavené lepidlo. Účinek je okamžitý a velmi efektivní. Při práci s touto pomůckou je třeba dbát na vysokou bezpečnost práce. Při kontaktu horkého lepidla s pokožkou dochází k jejímu popálení a následné tvorbě větších či menších velmi bolestivých puchýřů (Kuťková, 2007).



Obrázek 4.9 Tavná pistole

(Haake, K. M. 2010)

4.2.6 Průzkumový dotazník

Součástí diplomové práce bylo ověření vědecké hypotézy - zájem dnešní společnosti o uvedené svátky. Za tímto účelem byl vytvořen průzkumový dotazník, který byl předkládán dotazovaným zákazníkům. Průzkum byl prováděn v kraji Hlavní město Praha, dále v kraji Vysočina a to konkrétně v Novém Městě na Moravě a také na stále populárnější sociální síti Facebook.

„Květinová aranžmá pro méně známé příležitosti“

Slavíte uvedené svátky? Zaškrtněte, které to jsou.

- a) Sv. Valentýn b) Den matek c) Den dětí d) Halloween

Který z nich máte nejraději?

- a) Sv. Valentýn b) Den matek c) Den dětí d) Halloween

Dáváte přednost:

- a) řezané květině b) hrnkové květině

Necháváte se inspirovat - ovlivňovat moderními trendy?

- a) ano b) ne c) částečně

V případě květinových dekorací volíte:

- a) zakoupené připravené od profesionálů
b) podle svých představ nechám dekoraci vytvořit
c) vytvořím si samostatně

Jaké květiny upřednostňujete?

- a) kupované v květinářství b) kupované v supermarketech c) z vlastních zdrojů

Využíváte rostlinný materiál z vlastních zdrojů (zahradek, květináčů, atd.)?

- a) ano b) ne

Prostíráte stůl slavnostně s květinovou dekorací k oslavě těchto svátků?

- a) ano b) ne

Ke kterému svátku prostíráte stůl nejčastěji?

- a) Sv. Valentýn b) Den matek c) Den dětí d) Halloween

Dekorujete si dům - byt u příležitosti těchto svátků?

- a) ano b) ne

Ke kterému svátku dekorujete dům - byt nejčastěji?

- a) Sv. Valentýn b) Den matek c) Den dětí d) Halloween

Jakou částku jste ochotni investovat do květinových aranžmá - dekorací?

- a) 0 – 200 Kč b) 200 – 500 Kč c) 500 – 800 Kč d) 800 – 1 000 Kč e) více než 1 000 Kč

5 Výsledky

5.1 Vlastní práce

5.1.1 Květinová aranžmá ke sv. Valentýnu

5.1.1.1 Přízdoba jednoho květu

Idea: Cílem práce bylo vytvořit jednoduchou, elegantní přízdobu jednoho květu.

Barvy: dominantní - červená, zlatá, tmavě zelená, světle zelená

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Rosa*, *Ruscus italica* - list ,
Gaultheria sallon - list, *Fatsia japonica* - list

Technický a pomocný materiál: vázací zelené lýko,
barevná netkaná textilie, spirálky s korálky, dekorační
motýl

Postup práce: Nejdříve byl k *Rosa* přidán *Ruscus italica*, poté ozdobné spirálky, které byly opatrně obtočeny kolem květiny tak, aby neodstávaly. Následně byly přikládány listy *Gaultheria sallon*, *Fatsia japonica*, kterými byl vytvořen spodní zelený vějíř. Kytice byla svázána vazačským zeleným lýkem. Dále byla kolem celé kytice naaranžována tzv. manžeta z barevné netkané textilie, jenž byla na několika místech přichycena k zelenému rostlinnému materiálu sešívačkou tak, aby uchycení nebylo na první pohled patrné. Na úplný závěr byl na list opatrně připevněn motýl pomocí plastového skřípce.

Cena: 130,-

5.1.1.2 Přízdoba květu v ampuli

Idea: Cílem práce bylo vytvořit netradiční - zajímavou přízdobu jednoho květu.

Barvy: žlutá, červená, tmavě zelená

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Cymbidium*, *Aspidistra elatior* – list, *Asparagus plumosus*, barvené
Vaccinium



Obrázek 5.1 Přízdoba jednoho květu

Technický a pomocný materiál: vázací barevné lýko, dekorační srdce

Postup práce: Nejdříve byla naplněna ampule čistou vodou a následně opatřena plastovou pružnou zátkou s otvorem. Do otvoru byl umístěn květ *Cymbidia*, který byl čerstvě šikmo seříznut. Z listu *Aspidistra elatior* byl vytvořen kornout a ten byl zafixován sešívačkou. Do kornoutu byla poté vložena ampule s květem *Cymbidia* a dále byl přidán *Asparagus plumosus*, barvené *Vaccinium*, dekorační srdce a kytička byla svázána floristickým zeleným lýkem. Na samý závěr byl připevněn ozdobný úvazek z umělého barevného lýka.

Cena: 92,-



Obrázek 5.2 Přízdoza jednoho květu v ampuli

5.1.1.3 Valentýnská kytice

Idea: Cílem práce bylo vytvořit trvanlivou kytici s motivy srdce k svátku sv. Valentýn.

Barvy: zelenožlutá, bílá, červená, tmavě zelená

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Cymbidium*, *Eustoma*, *Ruscus italica*

– list, *Aspidistra elatior* – list

Technický a pomocný materiál: vázací zelené lýko, dekorační srdce

Postup práce: K *Eustoma* bylo přiloženo *Cymbidium*, kterým byl opatrně propleten *Ruscus italica*. Následně k nim byly přikládány listy *Aspidistra elatior*, kterými byla vytvořena zelená plocha za kyticí i v její spodní části.

Spodní listy byly ohnuty a přivázány k úvazku vazačským

lýkem. Do kytice byly poté vkládány přízdoby (srdce), které byly opět přichyceny lýkem.

Úvazek byl začištěn červenou stuhou.

Cena: 403,-



Obrázek 5.3 Valentýnská kytice

5.1.1.4 Přízdoba hrnkové květiny

Idea: Cílem práce bylo vytvořit něžnou dekoraci hrnkové květiny.

Barvy: bílá, světle růžová, tmavě růžová, tmavě zelená

Techniky zpracování: přizdobování

Rostlinný materiál: hrnkové *Kalanchoe blossfeldiana*

Technický a pomocný materiál: keramický květináč, dekorační srdce, plastové korálky, ozdobný drát, barevná netkaná textilie

Postup práce: Do keramického květináče bylo umístěno *Kalanchoe blossfeldiana*. Z barevné netkané textilie byly nastříhány čtverce 15 cm x 15 cm. Ty byly následně volně přeloženy za účelem vytvoření nepravidelných trojúhelníků, které byly spojeny sešívačkou. Vzniklý pruh trojúhelníků byl obtočen na vrchní hraně keramického květináče a na spodní straně listů *Kalanchoe blossfeldiana* byl opět pomocí sešívačky spojen tak, aby se dekorace nerozpojila. Plastové korálky byly navlečeny na ozdobný drát – upevněny kapkou lepidla z tavné pistole a obtočeny k netkané textilii. Na několika místech byl drát přilepen tavnou pistolí, aby bylo zabráněno jeho odpadnutí během následné manipulace. Na závěr byly zapíchnuty do zeminy v květináči pedigová srdce tak, aby nebylo poškozeno *Kalanchoe blossfeldiana*.

Cena: 170,-



Obrázek 5.4 Přízdoba hrnkové květiny

5.1.2 Květinové práce ke Dni matek

5.1.2.1 Menší kytička od dětí

Idea: Cílem práce bylo vytvořit menší kytičku vhodnou k předání dítětem.

Barvy: bílá, růžová, světle zelená, tmavě zelená

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Anthurium andreanum*, *Ruscus italica* - list, *Gaultheria sallon* - list

Technický a pomocný materiál: kornout z kokosového vlákna, dekorační řetěz z perliček, vázací zelené lýko

Postup práce: Velkovýrobně vyrobený kornout z kokosových vláken byl natvarován dle potřeb a dráty umožňující úvazek byly k sobě svázány vazačským lýkem. Do takto připraveného kornoutu byla nejdříve umístěna zeleň složená z více druhů a nakonec i květ *Anthurium andreanum*. Kytice byla zpevněna vazačským zeleným lýkem, úvazek začištěn dekorační stuhou v barvě kytice a následně byla dozdobena řetězem z perliček, který byl na několika místech přichycen sešívačkou k použité zeleni, aby při manipulaci s květinou neodpadl. Ve finále byla kompozice dekorována motýlem upevněným na plastovém skřipci.



Obrázek 5.5 Menší kytička od dětí

Cena: 188,-

5.1.2.2 Vázaná kytice pro maminku

Idea: Cílem práce bylo vytvořit větší kytici vhodnou pro předání mamince dospělými dětmi.

Barvy: bílá, růžová, tmavě růžová, světle zelená, tmavě zelená

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Anthurium andreanum*, *Alstroemeria*, *Eustoma*, *Gerbera*, *Aspidistra elatior* – list, *Ruscus italica* – list, *Fatsia japonica* - list, *Gaultheria sallon* – list

Technický a pomocný materiál: vázací zelené lýko, barevné spirály

Postup práce: Vazba kytice byla zahájena *Eustoma*, ke které byl zezadu přiložen list *Aspidistra elatior* a zepředu *Ruscus italica*, dále jimi byly propleteny barevné spirály, do kterých byly následně umístěny květy *Gerbera*. Do spodní části kytice byly zasunuty květy *Anthurium andreanum* a prostor mezi nimi byl vyplněn květy *Alstroemeria*. Kytice byla obložena listy *Gaultheria sallon* a *Fatsia japonica*. Hotová kytice byla nejdříve svázána vazačským zeleným lýkem a následně byl úvazek začištěn stuhou v barvě kytice.

Cena: 471,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)



Obrázek 5.6 Vázaná kytice

5.1.2.3 Kytice ve tvaru srdce

Idea: Cílem bylo vytvořit nevšední kytici ve tvaru srdce.

Barvy: růžová

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Gerbera*

Technický a pomocný materiál: barvený pedig, ozdobný drát, vazačský drát, růžová organza

Postup práce: Za pomoci vazačského drátu byla vytvořena konstrukce ve tvaru srdce. Na viditelné spoje byl použit ozdobný drát. Na několika místech byla konstrukce uchycena vazačským drátem, který byl následně spleten zhruba ve středu konstrukce a vytvořil tak rukojeť. K rukojeti byly poté přikládány květy *Gerbera* tak, aby tvořily v horní části mírný půloblouk a ve spodní části vytvářely pravidelnou spirálu ve směru hodinových ručiček. Hotová kytice byla nejdříve svázána zeleným vazačským lýkem a následně začištěna širší růžovou organzou.



Obrázek 5.7 Kytice ve tvaru srdce

Cena: 463,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)

5.1.2.4 Přízdoba hrnkové orchideje

Idea: Cílem bylo vytvořit ukázkou přízdoby hrnkové květiny *Phalaenopsis*, která je dnes jednou z nejžádanějších hrnkových květin.

Barvy: žlutá, tmavě fialová

Techniky zpracování: přízdoba

Rostlinný materiál: *Phalaenopsis*

Technický a pomocný materiál: barevné spirály, mašle, vazačský drát

Postup práce: Nejdříve byl vybrán barevně vhodný orchideový květináč, do kterého byl umístěn *Phalaenopsis*. Poté byla květina dozdobena barevnými spirálkami, jenž byly zapíchnuty do zeminy v květináči. Ze stuh nebo popřípadě z úzké organzy byla vytvořena za pomoci vazačského drátu, u kterého jsou ponechány dva delší konce mašle. Ponechanými konci byla mašle upevněna do zeminy v květináči a delší konce mašle byly pro větší efekt propleteny mezi spirálkami. Kuličky z pedigu byly rovněž navázány na drát jako mašle a umístěny v aranžmá stejným způsobem.



Obrázek 5.8 Přízdoba orchideje

Cena: 487,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)

5.1.3 Květinové aranžmá ke Dni dětí

5.1.3.1 Kytička ve tvaru berušky

Idea: Cílem bylo vytvořit květinu v dětském motivu.

Barvy: fialová, světle zelená, černá

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Dianthus*, *Gaultheria sallon* – list

Technický a pomocný materiál: černý papír, zelené vazačské lýko

Postup práce: Jednotlivé květy *Dianthus* byly přikládány postupně těsně vedle sebe tak, aby byl vytvořen kopulovitý tvar tělíčka berušky a dále bylo dbáno na pravidelnou spirálu, jenž vytváří stonky květin. Po dosažení požadované velikosti byla kytice svázána vazačským zeleným lýkem a následně z listů *Gaultheria sallon* vytvořeno rondo. Stonky byly následně opět svázány vazačským zeleným lýkem a začištěny stuhou v barvě kytice. Z černého papíru byla vystříhána pravidelná kolečka symbolizující tečky, oči a středové rozdělení těla. Vystřižené části byly přilepeny ke květům *Dianthus* lepidlem na živé květy.



Obrázek 5.9 Kytička ve tvaru berušky

Cena: 380,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)

5.1.3.2 Dětská kytička s beruškami

Idea: Cílem bylo vytvořit kulatou kompaktní kytičku s dětským motivem.

Barvy: bílá, žlutá, červená, světle zelená

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Chrysanthema santini*,
Gaultheria sallon – list

Technický a pomocný materiál: kornout z kokosového vlákna, vázací zelené lýko, umělé barevné lýko

Postup práce: Kornout z kokosového vlákna prefabrikovaný byl natvarován dle našich potřeb a dráty umožňující úvazek byly svázaný k sobě vazačským lýkem. Do takto připraveného kornoutu byly umístěny trsy *Chrysanthema santini* a okolo listy *Gaultheria sallon*. Kytice byla svázána. Poté byly pravidelně rozmístěny berušky na špejli a opět svázaný vazačským zeleným lýkem. Úvazek byl začištěn stuhou, která je v barvě kytice. Na závěr byla dekorace oživena barevným umělým lýkem, které je propleteno a přichyceno pomocí sešívačky.

Cena: 221,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)



Obrázek 5.10 Kytička s beruškami

5.1.3.3 Hrnková kytička pro holčičku

Idea: Cílem bylo vytvořit něžnou přízdobu hrnkové květiny, která bude dárkem pro menší holčičku.

Barvy: bílá, světle růžová, tmavě zelená

Techniky zpracování: dozdobení

Rostlinný materiál: *Saintpaulia ionantha*

Technický a pomocný materiál: keramický květináč, ozdobný drátek, barvené ozdobné lýko, ozdobné korálky

Postup práce: Do keramického květináče byla umístěna *Saintpaulia ionantha*. Pro překrytí spoje mezi květináčem a květinou bylo použito zdobné barvené lýko, jež bylo obtočeno kolem květiny. Pro umocnění něžného efektu byly



Obrázek 5.11 Hrnková kytička pro holčičku

použity ozdobné korálky ve tvaru kytiček, které byly navlečeny na ozdobný drát a následně upevněny k dekoračnímu lýku.

Cena: 136,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)

5.1.3.4 Dekorace stolu ke Dni dětí

Idea: Cílem bylo vytvořit ukázkou slavnostně prostřeného stolu ke Dni dětí.

Barvy: bílá, oranžová, fuchsiově fialová, světle zelená, tmavě zelená

Techniky zpracování: vypichování, přizdobení

Rostlinný materiál: *Gerbera*, *Ruscus italica* – list, *Chamaedorea seifrizii* – list

Technický a pomocný materiál:

keramická miska, aranžovací hmota florex, dekorační látka organza



Obrázek 5.12 Přízdoba stolu ke Dni dětí

Postup práce: Nejdříve bylo vytvořeno vypichované aranžmá. Do vybrané nádoby byla vložena vodou nasátá aranžovací hmota a dle zmíněných pravidel byla seříznuta – upravena. Poté byl do aranžovací hmoty vypichován připravený rostlinný materiál. Práce byla zahájena aranžováním zeleného rostlinného materiálu *Ruscus italica*, *Chamaedorea seifrizii*, kterým byl nastíněn tvar požadované kompozice, a následně sem byly umístěny květy *Gerbera*. Vzniklé prostory byly ještě vyplněny zeleným materiálem. V tomto případě byla kompozice doplněna mašlí z umělého světle zeleného lýka. Celkový vzhled stolu byl doladěn širší organzou v oranžové a fuchsiově fialové barvě, která byla na několika místech nařasena a zajištěna sešívačkou. Pro děti bylo na stůl rozmístěno několik bonbónů.

Cena: 251,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)

5.1.4 Floristické práce k Halloweenu

5.1.4.1 Kytice k Halloweenu

Idea: Cílem bylo vytvořit kytici laděnou do barev podzimu

Barvy: oranžová, červená, světle zelená, tmavě zelená

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Gerbera*, *Alstroemeria*, *Leucadendron 'Safari Sunset'*, *Asparagus plumosus*, *Fatsia japonica* - list, *Gaultheria sallon* – list, *Chamaedorea seifrizii* – list.

Technický a pomocný materiál: vázací zelené lýko, barevné umělé lýko,

Postup práce: K *Leucadendron*, který tvoří střed kompozice, byly postupně střídavě přidávány *Gerbera*, *Alstroemeria*. Vzniklé prostory byly vyplněny *Asparagus plumosus* a ozdobnými barvenými listy, popřípadě větvičkami barvené břízy. Následně byl kolem celé kytice vytvořen listový zelený vějíř z listů *Gaultheria sallon*, *Fatsia japonica*, *Chamaedorea seifrizii*. Na závěr bylo do kytice propleteno barevné lýko, které bylo k listům přichyceno sešívačkou.



Obrázek 5.13 Vázaná kytice

Cena: 240,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)

5.1.4.2 Dekorace pro výzdobu domu

Idea: Cílem bylo vytvořit podzimní trvanlivou dekoraci s prvky Halloweenu.

Barvy: oranžová, červená, šedá, růžová, tmavě zelená

Techniky zpracování: přizdobení

Rostlinný materiál: *Hedera helix*, *Calluna vulgaris*, *Leucophyta Brownii* (*Calocephalus*), *Cucurbita pepo*

Technický a pomocný materiál: proutěný koš, umělé podzimní větvičky,

Postup práce: Do proutěného koše byly umístěny postupně *Hedera helix*, *Calluna vulgaris* a *Leucophyta Brownii*. Okolo dekorace byl vytvořen okrasný lem z podzimních větviček a do kompozice byla přidána okrasná, *Cucurbita pepo*.

Cena: 287,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)



Obrázek 5.14 Osazovaný koš

5.1.4.3 Vázaná kytice

Idea: Cílem bylo vytvořit tématickou kytici ke svátku Halloween.

Barvy: žlutá, oranžová, světle zelená, tmavě zelená, hnědá

Techniky zpracování: vázání

Rostlinný materiál: *Gerbera*, *Cyperus papyrus*, *Cucurbita pepo*

Technický a pomocný materiál: vázací zelené lýko, vázací drát, ozdobná podložka, barvené spirály, ratanové kuličky

Postup práce: Do zakoupené ozdobné podložky byl nejprve umístěn *Cyperus papyrus*. Následně byly do středu kytice vloženy spirály a okolo nich do trojúhelníku poskládány *Gerbera*. Ratanové kuličky a *Cucurbita pepo* byly pomocí

vazačského drátu zafixovány a umístěny do vzniklých volných míst v kytici. Hotová jednoduchá kytice byla nejdříve svázána vazačským zeleným lýkem a následně byl úvazek začištěn oranžovou mašlí.

Cena: 313,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)



Obrázek 5.15 Vázaná kytice

5.1.4.4 Podzimní lodička

Idea: Cílem bylo vytvořit univerzální aranžmá vhodné na stůl nebo na parapet okna.

Barvy: fialková, žlutá, oranžová, tmavě zelená

Techniky zpracování: dozdobení

Rostlinný materiál: *Calluna vulgaris*, *Brassica oleracea*, *Cucurbita pepo*

Technický a pomocný materiál: ozdobný košík ve tvaru lodičky, umělé podzimní větvičky

Postup práce: Do vybraného košíku ve tvaru lodičky byly umístěny *Calluna vulgaris* a *Brassica oleracea*. Byly ponechány v květináčích a k nim do zeminy byly vpíchny podzimní větvičky tak, aby nevypadaly. Závěrem byla položena na rovná místa lodičky *Cucurbita pepo*, která je při přemisťování aranžmá vždy sundána a následně po umístění kompozice na požadované místo opět vrácena.

Cena: 343,- (podrobná kalkulace ceny viz. samostatné přílohy)



Obrázek 5.16 Podzimní lodička

5.1.5 Statistické vyhodnocení dotazníku

Tabulka 2: Oslava sledovaných svátků

1. Slavíte uvedené svátky? Zaškrtněte, které to jsou.						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
Sv. Valentýn	40	57,1%	20	28,6%	34	48,6%
Den matek	56	80,0%	58	82,9%	43	61,4%
Den dětí	32	45,7%	48	68,6%	41	58,6%
Halloween	16	22,9%	11	15,7%	28	40,0%

Z tabulky vyplývá, že nejčastěji slaveným svátkem je Den matek, kdy jej slaví 82,9 % lidí z dotázaných v kraji Vysočina, 80 % z dotázaných na sociální síti Facebook a 61,4 % oslovených v kraji Hlavní město Praha. Oproti tomu z výsledků lze vyčíst, že nejnižší oblíbenosti dosáhl svátek Halloween, kdy pouhých 15 % dotázaných z kraje Vysočina slaví tento méně známý svátek.

Tabulka 3: Oblíbenost jednotlivých svátků

2. Který z nich máte nejraději?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
Sv. Valentýn	27	38,6%	3	4,3%	21	30,0%
Den matek	21	30,0%	28	40,0%	18	25,7%
Den dětí	17	24,3%	36	51,4%	29	41,4%
Halloween	5	7,1%	3	4,3%	12	17,1%

Z dat, která jsou uvedena ve statistické tabulce, vyčteme nejvyšší oblíbenost svátku Mezinárodní den dětí a to ve vyšší oblíbenosti - 51,4 % v kraji Vysočina, 41,4 % v kraji Hlavní město Praha a 24,3 % na sociální síti Facebook.

Tabulka 4: Upřednostnění řezané nebo hrnkové květiny

3. Dáváte přednost:						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
řezané květině	53	75,7%	50	71,4%	38	54,3%
hrnkové květině	17	24,3%	20	28,6%	32	45,7%

Tabulka vyhodnocuje preferenci dotázaných obyvatel hrnkových či řezaných květin v jednotlivých zkoumaných krajích: řezané květiny vedou 75,7 % na sociální síti Facebook, 71,4 % v kraji Vysočina, 54,3 % v kraji Hlavní město Praha, hrnkové květiny upřednostňuje 45,7 % v kraji Hlavní město Praha, 28,6 % v kraji Vysočina a 24,3 % na sociální síti

Facebook. Ve všech sledovaných skupinách jednoznačně nadpoloviční většinou vítězí řezaná květina nad hrnkovou květinou.

Tabulka 5: Inspirace moderními trendy

4. Necháváte se inspirovat - ovlivňovat moderními trendy?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
ano	22	31,4%	17	24,3%	28	40,0%
ne	12	17,1%	16	22,9%	10	14,3%
částečně	36	51,4%	37	52,9%	32	45,7%

Ovlivňováno moderními trendy je 40 % dotázaných v kraji Hlavní město Praha, částečně ovlivněno je 51,4 % na sociální síti Facebook a bez ovlivnění je 22,9 % obyvatel v kraji Vysočina.

Tabulka 6: Volba zhotovení květinových dekorací

5. V případě květinových dekorací volíte:						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
zakoupené připravené od profesionálů	26	37,1%	22	31,4%	24	34,3%
podle svých představ nechám dekoraci vytvořit	35	50,0%	27	38,6%	34	48,6%
vytvořím si sama	9	12,9%	21	30,0%	12	17,1%

Kompozice zakoupené připravené od profesionálů volí 37,1 % na sociální síti Facebook, zároveň na této síti si nechává 50 % dotázaných vytvořit aranžmá dle svých představ a nejvíce dotázaných, kteří si tvoří aranžmá svépomocí je v kraji Vysočina a to 30,0 %.

Tabulka 7: Volba zhotovení květinových dekorací

6. Jaké květiny upřednostňujete?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
kupované v květinářství	60	85,7%	51	72,9%	53	75,7%
kupované v supermarketech	3	4,3%	7	10,0%	12	17,1%
z vlastních zdrojů	7	10,0%	12	17,1%	5	7,1%

Předmětem dalšího bodu dotazníku bylo zjistit, kde spotřebitelé nejčastěji pořizují květiny. Z tabulky vyplývá, že nejoblíbenějším místem pořízení květiny je květinářství - 75,7 % v kraji Hlavní město Praha, 72,9 % v kraji Vysočina a 85,7 % na sociální síti Facebook.

Tabulka 8: Využívání vlastního rostlinného materiálu

7. Využíváte rostlinný materiál z vlastních zdrojů (zahrádek, květináčů, atd.)?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
ano	37	52,9%	41	58,6%	26	37,1%
ne	33	47,1%	29	41,4%	44	62,9%

Tabulka nám ukazuje, že využívá rostlinný materiál z vlastních zdrojů 58,6 % oslovených zákazníků z kraje Vysočina, zatím co 62,9 % zákazníků z kraje Hlavní město Praha nevyužívá rostlinný materiál z vlastních zdrojů.

Tabulka 9: Slavnostní prostírání stolu k oslavě méně známých svátků

8. Prostíráte stůl slavnostně s květinovou dekorací k oslavě těchto svátků?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
ano	29	41,4%	44	62,9%	46	65,7%
ne	41	58,6%	26	37,1%	24	34,3%

Z dat, která jsou uvedena ve statistické tabulce, vyčteme, že slavnostně prostírá stůl s květinovou dekorací 65,7 % dotázaných v kraji Hlavní město Praha, 62,9 % v kraji Vysočina a nejméně 58,6 % na sociální síti Facebook.

Tabulka 10: Slavnostní prostření stolu k uvedeným svátkům

9. Ke kterému svátku prostíráte stůl nejčastěji?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
Sv. Valentýn	31	44,3%	12	17,1%	17	24,3%
Den matek	17	24,3%	11	15,7%	8	11,4%
Den dětí	8	11,4%	20	28,6%	20	28,6%
Halloween	8	11,4%	2	2,9%	8	11,4%

Z výsledků vyplývá, že nejčastěji prostírá stůl 44,3% oslovených na sociální síti Facebook a to ke svátku sv. Valentýn, 28,6 % v kraji Vysočina a kraji Hlavní město Praha ke svátku Mezinárodní den dětí. Celkově nejméně je slavnostně prostírán stůl ke svátku Halloween.

Tabulka 11: Dekorace domu – bytu k uvedeným svátkům

10. Dekorujete si dům - byt u příležitosti těchto svátků?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
ano	46	65,7%	41	58,6%	41	58,6%
ne	24	34,3%	29	41,4%	29	41,4%

Tabulka vyhodnocuje dekorování domu či bytu u příležitosti méně známých svátků. Dekoruje 65,7 % lidí na sociální síti Facebook a 58,6 % dotázaných v kraji Vysočina stejně jako v kraji Hlavní město Praha.

Tabulka 12: Nejčastější svátek ke kterému se zdobí dům či byt

11. Ke kterému svátku dekorujete dům - byt nejčastěji?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
Sv. Valentýn	20	28,6%	5	7,1%	11	15,7%
Den matek	3	4,3%	10	14,3%	8	11,4%
Den dětí	15	21,4%	13	18,6%	11	15,7%
Halloween	7	10,0%	16	22,9%	21	30,0%

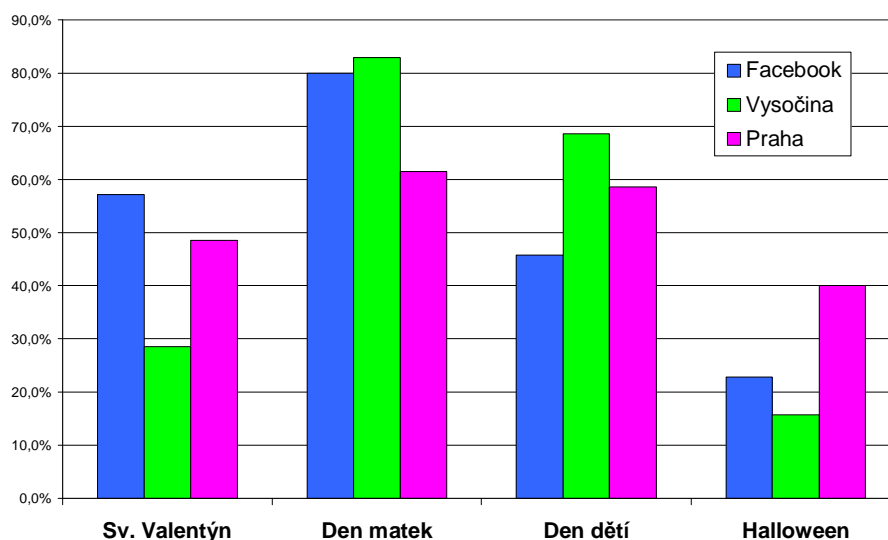
Nejvíce oslovených v dotazníku zdobí byt či dům ke svátku Halloween a to 30,0 % v kraji Hlavní město Praha, 22,9 % v kraji Vysočina ve srovnání se sociální síti Facebook, kde ve výzdobě bytu či domu zvítězil svátek sv. Valentýn s 28,6 %.

Tabulka 13: Investovaná částka do nákupu dekorace

12. Jakou částku jste ochotni investovat do květinových aranžmá - dekorací?						
Odpověď	Facebook	Podíl [%]	Vysočina	Podíl [%]	Praha	Podíl [%]
0 - 200 Kč	15	21,4%	15	21,4%	9	12,9%
200 - 500 Kč	34	48,6%	42	60,0%	25	35,7%
500 - 800 Kč	13	18,6%	10	14,3%	25	35,7%
800 - 1 000 Kč	7	10,0%	3	4,3%	9	12,9%
více než 1 000 Kč	1	1,4%	0	0,0%	2	2,9%

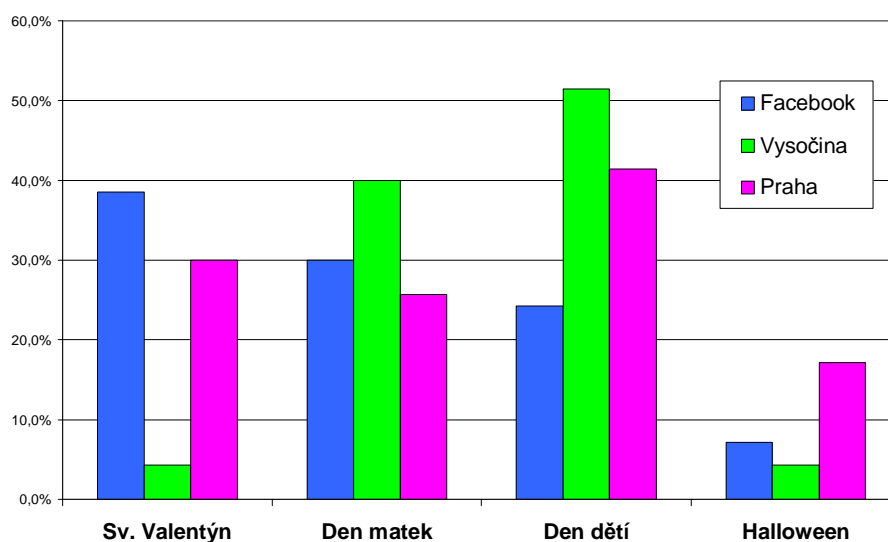
Z tabulky vyplývá, že dotázaní zákazníci nejčastěji investují do květinového aranžmá částku 200 – 500 Kč. V kraji Hlavní město Praha se ovšem na stejné pozici umístila i částka 500 – 800 Kč. Oproti tomu z přehledu je patrné, že jen zanedbatelné procento zákazníků investuje do oslav svátků více než 1000 Kč.

Graf 1: Oblíbenost jednotlivých svátků



Hodnocení: Z grafu je patrné, že nejvíce slaveným svátkem je Den matek, kdy jej slaví 82,9 % lidí z dotázaných v kraji Vysočina, 80 % z dotázaných na sociální síti Facebook a 61,4 % oslovených v kraji Hlavní město Praha. Oproti tomu z grafu vyplývá, že nejnižší oblíbenosti dosáhl svátek Halloween, kdy pouhých 15 % dotázaných z kraje Vysočina slaví tento méně známý svátek.

Graf 2: Nejvíce oblíbené svátky



Hodnocení: Data ze statistické tabulky jsou promítnuta v grafu 2, který nám znázorňuje nejvyšší oblíbenost svátku Mezinárodní den dětí a to v podobě 51,4 % v kraji Vysočina, 41,4 % v kraji Hlavní město Praha a 24,3 % na sociální síti Facebook.

Graf 3: Upřednostnění řezané či hrnkové květiny

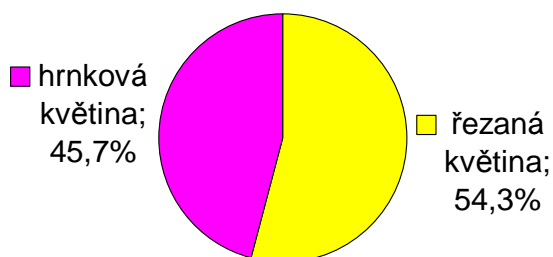
Graf 3.1: Facebook



Graf 3.2 Vysočina

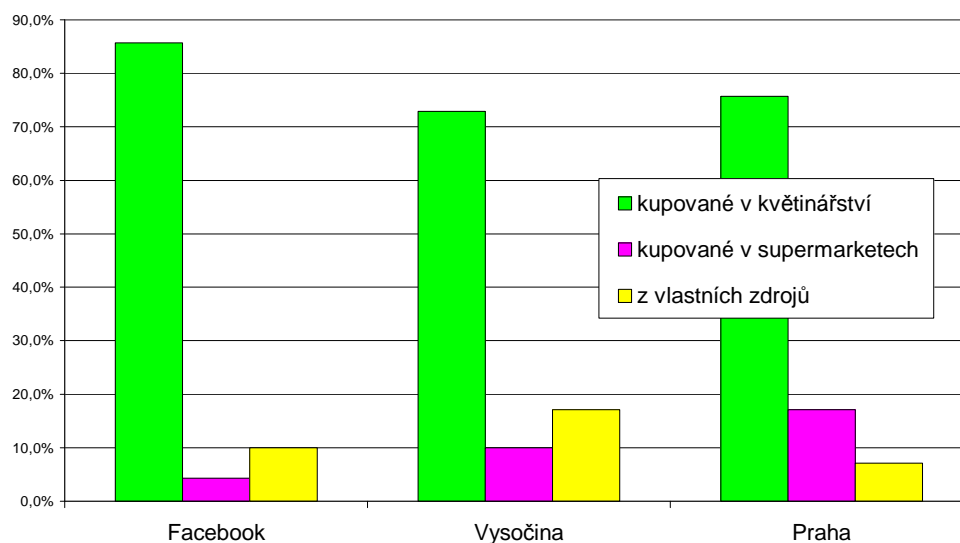


Graf 3.3 Hlavní město Praha



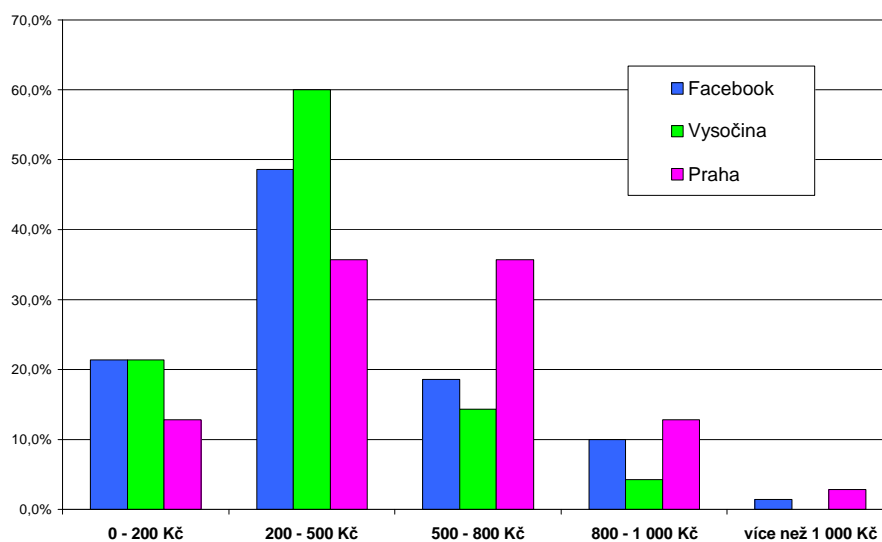
Hodnocení: Skupina výsečových grafů znázorňuje preferenci dotázaných v koupi hrnkové či řezané květiny v jednotlivých zkoumaných krajích. Ve všech sledovaných skupinách jednoznačně nadpoloviční většinou vítězí řezaná květina nad hrnkovou květinou.

Graf 4: Nákup květin



Hodnocení: Předmětem dalšího bodu dotazníku bylo zjistit, kde spotřebitelé nejčastěji pořizují květiny. Z grafu vyplynulo, že napříč dotazovanými skupinami nejoblíbenějším místem pořízení květiny je květinářství.

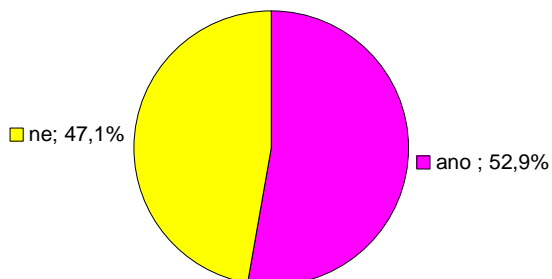
Graf 5: Jakou částku jste ochotni investovat do květinových aranžmá - dekorací?



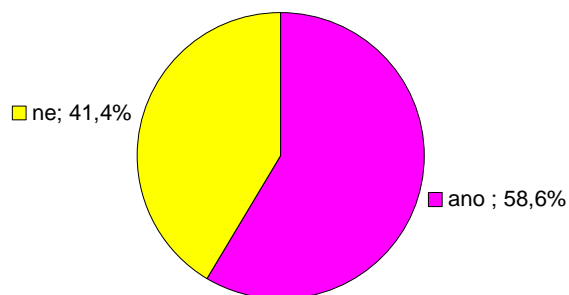
Hodnocení: Z grafu vyplývá, že dotázaní zákazníci jsou nejčastěji ochotni investovat do květinového aranžmá částku 200 – 500 Kč. V kraji Hlavní město Praha je ovšem na stejné pozici i částka 500 – 800 Kč. Oproti tomu z grafu je zřejmé, že jen malé procento zákazníků investuje do oslav svátků více než 1000 Kč.

Graf: 6 Využití rostlinného materiálu z vlastních zdrojů

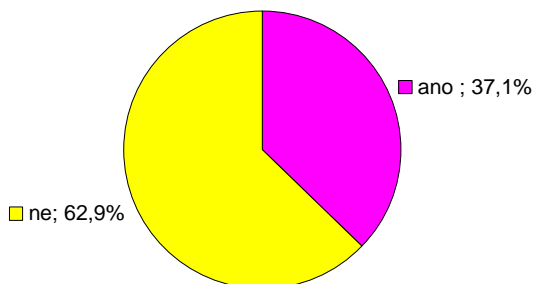
Graf 6.1 Facebook



Graf 6.2 Vysočina



Graf 6.3 Praha



Hodnocení: Z grafického znázornění je patrné, že pouze v kraji Hlavní město Praha většina lidí nevyužívá rostlinný materiál z vlastních zdrojů. Naopak nejvíce využívají rostlinný materiál z vlastních zdrojů lidé v kraji Vysočina.

6 Diskuse

Na začátku diplomové práce jsem mezi hlavními cíli práce měla především stanoveno vytvoření ukázkových květinových aranžmá. Až při realizaci těchto aranžmá jsem si postupně uvědomovala, jak velký dopad má na floristiku dnešní ekonomická krize, která se skutečně promítla do větší části dnešního trhu. Floristika se bohužel řadí mezi služby, které si potenciální zákazník při nedostatku financí odříká či alespoň je omezuje mezi prvními. Proto jsem v realizaci květinových aranžmá kladla velký důraz na konečnou cenu, aby produkty byly přístupné pro nejširší veřejnost.

Samozřejmě se i v dnešní době setkáme s tzv. VIP klienty, kteří kladou vysoké nároky na invenci floristy, kvalitu provedené práce, kdy je pro ně jedním z nejdůležitějších kritérií reprezentativnost - exkluzivita květinových darů a neomezují floristu finanční částkou požadované kompozice. Výbornou prestiží a neplacenou reklamou pro každou floristickou firmu je možnost vytvářet květinová aranžmá právě takovým zákazníkům.

K uspokojení přání VIP klientů, která bývají mnohokrát výjimečná, je nutné, aby florista využíval nabídek seminářů vedoucích k jeho dalšímu celoživotnímu vzdělávání. Zároveň jimi obohacuje a rozvíjí svoji fantazii o nové trendy, které následně využívá ve svých pracích. Tyto tematické reprezentační akce (semináře) jsou pořádány velkými floristickými firmami, kde předvádějí květinové vazby přední čeští i zahraniční floristé. Ti mají obvykle za sebou vynikající výsledky z uznávaných aranžérských soutěží v České republice i v okolních státech. Předváděné práce jsou vytvářeny především pro velký efekt, aby co nejvíce zaujaly pozvané floristy (velkoodběratele těchto firem). Na těchto akcích bývají ukázány novinky, jak z rostlinného tak i z doplňkového materiálu. Tyto akce jsou pořádány k floristicky významným událostem, jako jsou Vánoce, Velikonoce, dále k svatebním, smutečním a absolventským příležitostem a samozřejmě i pro méně známé svátky, kterým je věnována tato práce (sv.Valentýn, Den matek, Mezinárodní den dětí, Halloween). Pro umocnění dojmu z kompozic bývá při jejich vytvoření použito velké množství jednoho druhu rostlinného materiálu. Tento způsob aranžování ovšem práci zdatně prodrazí, a tak florista musí být schopen přizpůsobit použité množství rostlinného materiálu pro svoji nejběžnější skupinu zákazníků a vyjít vstříc jejich finančním možnostem. Získané nápady a zkušenosti může využít v aranžování pro VIP klienty, kteří mnohdy předávají květinové dary při svých větších

prezentačních akcích, kterých se účastní i veřejnost, kterou mnohdy tato aranžmá zaujmou. Následně takoví zákazníci často žádají po floristovi obdobu viděné kompozice, či alespoň nový prvek, který byl pro ně dosud neznámý. Domnívám se však, že VIP klientů nepřibývá, a proto je pro floristy stále velmi důležité zaměřit se na nejčastější přání běžného zákazníka, kterého florista oslovuje svoji kreativitou zpestřenou o nabyté novinky z předváděcích akcí.

Ve vlastní praxi se setkávám na našich provozovnách se zákazníky, kteří si přinesou květiny zakoupené v supermarketu a požadují jejich doaranžování zelení i jiným rostlinným materiálem. Pro udržení klientely vycházíme i těmto zákazníkům vstříc, ovšem za předpokladu zhodnocení vlastní provedené práce.

Abych ovšem nestavěla diplomovou práci pouze na své domněnce, rozhodla jsem se v rámci práce vytvořit průzkumový dotazník, na jehož základě jsem analyzovala oblíbenost méně známých svátků, které byly podstatou mé diplomové práce. Průzkum jsem prováděla v kraji Vysočina a v kraji Hlavní město Praha, kde jsem oslovovala občany a žádala je o vyplnění tištěného dotazníku a dále na sociální síti Facebook, kde jsem použila elektronickou verzi dotazníku. Z tohoto průzkumu jsem zjistila, že ve sledovaných krajích je nejvíce slaveným svátkem Den matek. Na druhém místě se na sociální síti Facebook umístil svátek sv. Valentýn, oproti kraji Vysočina a kraji Hlavní město Praha, kde byl na druhém místě Mezinárodní den dětí. Nejoblíbenějším svátkem na Facebooku se stal sv. Valentýn, zatímco v kraji Vysočina a v kraji Hlavní město Praha to byl Mezinárodní den dětí. Domnívám se, že důvodem tohoto rozdílu je věková různorodost, kdy Facebook sdílí především mladí lidé, kdežto v kraji Vysočina a v kraji Hlavní město Praha byla v tištěných dotaznících oslovována kategorie středního věku. Zajímavým zjištěním ve sledovaných lokalitách bylo jednoznačné upřednostňování řezaných květin před hrnkovými květinami. Sehrává zde svoji roli i to, že řezaná květina nevyžaduje dlouhodobou péči a tedy ten, kdo květinu daruje, si je vědom krátkodobé životnosti kompozice a zároveň je její předávání noblesnější. U hrnkové rostliny je často obdarovaný člověk omezen prostorem svého bytu, dále nezná požadavky na vhodné umístění rostliny, na četnost zálivky, na intenzitu přihnojování, atd. a může působit na gratulanta negativně především náhlý byt' nechtěný úhyn darované rostliny. Dalšími sledovanými stránkami bylo, zda si zákazníci sami vytvářejí dané kompozice nebo si je podle svých představ dávají vytvořit, případně je kupují již připravené od floristů. Z průzkumu vyplynulo, že 30 % zákazníků z kraje Vysočina si vytváří aranžmá samo, oproti dotázaným na sociální síti a obyvatelům Prahy, kde toto procento bylo zanedbatelné. Ve všech třech

sledovaných skupinách jednoznačně zvítězil tradiční nákup květin v květinářstvích. Jedna z otázek zahrnovala vynaložení finanční částky zákazníků na koupi aranžmá a ostatních květinových dekorací, které jsou pořizovány za účelem výzdoby bydlení. Dle očekávání zákazníci z kraje Vysočina nejčastěji investují do nákupu květin částku v rozmezí 200 – 500 Kč, ve srovnání s krajem Hlavní město Praha, kde dotazovaní stejnými procenty uváděli jak částku 200 – 500 Kč, tak i 500 – 800 Kč.

Ze své více než desetileté praxe, kterou získávám v rodinné firmě G – květiny v Novém Městě na Moravě jsem vysledovala, že u zákazníků získává stále větší popularitu americký svátek Halloween, který je oblíbený nejen u dětí, ale zároveň nabízí i maminkám širokou paletu barev pro vytvoření příjemné teplé atmosféry domova v sychravých podzimních dnech. Konkrétně v našich provozovnách zaznamenáváme každoroční mírný pokles tržeb související se svátkem sv. Valentýn, kdy je nejčastěji volena jednoduchá přízdoba jednoho květu růže a další finanční částky jsou zákazníkem vynakládány spíše na gurmánské a jiné nabídky. Zároveň bych ale chtěla říci, že sledované svátky se těší celkové oblibě a zařazují se pomalu na úroveň nejoblíbenějších svátků, jako jsou Vánoce a Velikonoce. Do povědomí lidí se dostávají především díky nepřebernému množství nabízeného sortimentu řezaných a hrnkových květin, přízdob a doplňků, které mohou lidé vidět v nápaditě naaranžovaných výlohách květinářství, v časopisech, v reklamních letácích, v médiích a na internetu, jež jim dodávají inspiraci a podporují touhu, aby si něčím podobným zkrášlili svůj domov.

7 Závěr

Diplomová práce na téma "Květinová aranžmá pro méně známé příležitosti":

- vytvořila ukázkou květinových dekorací k méně známým svátkům (Halloween, sv. Valentýn, Den matek, Mezinárodní den dětí, apod.),
- přinesla jejich fotodokumentaci, popis a kalkulaci konečné ceny, která zohledňuje finanční možnosti současných zákazníků,
- provedla a vyhodnotila průzkum ve vybraných částech krajů (kraje Vysočina, kraje Hlavní město Praha) a doplnila jej o průzkum na sociální síti Facebook.

Ze statistického vyhodnocení vyplývá:

- převažuje oblíbenost svátku Mezinárodní den dětí v kraji Vysočina a v kraji Hlavní město Praha, ve srovnání s výsledky na Facebooku, kde zvítězil svátek sv. Valentýn,
- převažuje oblíbenost řezaných květin nad hrnkovými,
- upřednostněn je nákup květin v květinářstvích před nákupem v supermarketech nebo zhotovování aranžmá z domácích zdrojů.

Výhled do budoucna:

ze získaných zkušeností a provedeného průzkumu můžeme očekávat i v následujících letech pozvolný, ale vyrovnaný nárůst oslav méně známých svátků Halloween, sv. Valentýn, Den matek, Mezinárodní den dětí, apod., které jsou veřejností velmi dobře přijímány.

8 Seznam literatury

Barnett, F., Egerickx, R. 1996. *New Ways With Fresh Flowers*. Anness Publishing Ltd. London. p. 96. ISBN: 1901289958.

Bittnerová, M., Hynková, M. 2011. Základní floristické disciplíny - kytice. In Kunte. L. (ed.). *Floristika – učebnice floristiky v podání předních českých floristů*. Profi Press. Praha. s. 148 - 165 ISBN: 9788086726434.

Dopita, M. 2007. Tématická floristika – Halloween. In Kunte. L. (ed.). *Floristika 2. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda*. s. 349 - 350 ISBN: 9788023989236.

Dytrtová, R. 2003. *Aranžování a dekorace z rostlin*. Grada Publishing. Praha. 81 s. ISBN: 8024706970.

Fojtíková, O. 2007. Nářadí, pomůcky, technický a dekorační materiál. In Kunte. L. (ed.). *Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda*. s. 77 – 159 ISBN: 9788023989229.

Haake, K. M. 2010. *To je floristika!*. Profi Press. Praha. 320 s. ISBN: 9788086726397.

Harper, J. 1995. *Flower arranging*. New Burlington Books. London. p. 112. ISBN: 1850761124.

Hessayon, D. G. 1994. *The Flower Arranging Expert*. Transworld Publishers Ltd. London. p. 128 ISBN: 0903505525.

Hillier, M. 1994. *Květiny*. Fortuna Print. Praha. 256 s. ISBN: 808587301.

Hillier, M. 2003. Flowers. The Book of Inspirational Design. Dorling Kindersley. London. p. 192 ISBN: 0751327271.

Homola, V. 1997. Vazačství a aranžování květin. Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství České republiky. Praha. 146 s. ISBN: 8020902198.

Jedličková, R. Suchá, E. Kratochvílová, M., Jedlička, M., 2007. Floristický design, Mistrovská škola floristiky. Hradec Králové. 351 s.

Kamp, J. 2010. Aranžování a vazba květin, Grada Publishing, Praha, 192 s. ISBN: 9788024733562.

Koníčková, K. 2012. Floristika pro začátečníky - květinová aranžmá pro celý rok. Praha. 117 s. ISBN: 9788024917294.

Kopáč, P. 2011. Svatební floristika. In Kunte. L. (ed.). Floristika – učebnice floristiky v podání předních českých floristů. Profi Press. Praha. s. 222 - 245 ISBN: 9788086726434.

Kulmanová, L. 2007. Tematická floristika – Valentýn, Den Matek. In Kunte. L. (ed.). Floristika 2. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 344 -348 ISBN: 9788023989236.

Kučková, T. 2007. Základy estetiky. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 27 – 75 ISBN: 9788023989229.

Kučková, T. 2007. Techniky aranžování. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 139 – 159 ISBN: 9788023989229.

Kučková, T., Rabušic, S. 2011. Základy estetiky. In Kunte. L. (ed.). Floristika – učebnice floristiky v podání předních českých floristů. Profi Press. Praha. s. 33 - 78 ISBN: 9788086726434.

Kučková, T., Rabušic, S. 2011. Techniky a styly. In Kunte. L. (ed.). Floristika – učebnice floristiky v podání předních českých floristů. Profi Press. Praha. s. 125 - 146 ISBN: 9788086726434.

Matuška, P. 2004. Aranžování květin. Computer Press. Brno. 144 s. ISBN: 8025101568.

Neugebauerová, J. 2007. Rostlinný materiál. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 99 – 137 ISBN: 9788023989229.

Owen, L. 2006. Velká kniha aranžování. Alpress. Frýdek – Místek. 208 s. ISBN: 8073622009.

Skalská, E. 1992. Květy ve váze stále svěží. Brázda. Praha. 44 s. ISBN: 8020902198.

Skoupá, K. Vágnerová, J. 2008. Aranžování květin. Akcent. Třebíč. 96 s. ISBN: 9788072685011.

Westlandová, P. 1998. Aranžování květin, Rebo Productions, Praha, 256 s. ISBN: 8072340069.

8.1 Seznam použitých obrázků

Obrázek 3.1 Umístění bodu: Kuřková, T. 2007. Techniky aranžování. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 29 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.2 Umístění bodu: Kuřková, T. 2007. Techniky aranžování. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 29 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.3 Horizontála: Kuřková, T. 2007. Techniky aranžování. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 33 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.4 Vertikála: Kuřková, T. 2007. Techniky aranžování. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 33 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.5 Diagonála: Kuřková, T. 2007. Techniky aranžování. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 33 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.6 Tvrdé ohraničení Kuřková, T. 2007. Techniky aranžování. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 33 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.7 Měkké ohraničení Kuřková, T. 2007. Techniky aranžování. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 33 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.8 Kuřková, T. 2007. Příklad silně obloukovité struktury. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 49 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.9 Kuřková, T., Rabuši, S. 2011. Příklad vertikální struktury. In Kunte. L. (ed.). Floristika – učebnice floristiky v podání předních českých floristů. Profi Press. Praha. s. 53 ISBN: 9788086726434.

Obrázek 3.10 Kuřková, T. 2007. Příklad diagonální struktury. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 49 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.11 Kuřková, T., Rabuši, S. 2011. Oswaldův barevný kruh. In Kunte. L. (ed.). Floristika – učebnice floristiky v podání předních českých floristů. Profi Press. Praha. s. 55 ISBN: 9788086726434.

Obrázek 3.12 Kuřková, T., Rabuši, S. 2011. Dvojice doplňkových barev a jejich kontrast. In Kunte. L. (ed.). Floristika – učebnice floristiky v podání předních českých floristů. Profi Press. Praha. s. 55 ISBN: 9788086726434.

Obrázek 3.13 Kuřková, T., Rabuši, S. 2011. Ilize. In Kunte. L. (ed.). Floristika – učebnice floristiky v podání předních českých floristů. Profi Press. Praha. s. 67 ISBN: 9788086726434.

Obrázek 3.14 Kuřková, T. 2007. Jednoduchá metrická řada. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 68 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.15 Kuřková, T. 2007. Rytmičká řada. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 68 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.16 Kuřková, T. 2007. Narůstání dynamičnosti rytmické řady. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 69 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.17 Kuřková, T. 2007. Proporce pravidla Zlatého řezu. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 71 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 3.18 Jedličková, R. Suchá, E. Kratochvílová, M., Jedlička, M., 2007. Schéma vztahů mezi styly. Floristický design, Mistrovská škola floristiky. Hradec Králové. s.49

Obrázek 3.19 Jedličková, R. Suchá, E. Kratochvílová, M., Jedlička, M., 2007. Zakreslení dekorativní kytice. Floristický design, Mistrovská škola floristiky. Hradec Králové. s. 49

Obrázek 3.20 Jedličková, R. Suchá, E. Kratochvílová, M., Jedlička, M., 2007. Zakreslení dekorativní kytice Floristický design, Mistrovská škola floristiky. Hradec Králové. s. 49

Obrázek 3.21 Haake, K. M. 2010. Dlouhý šikmý řez. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 6 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 3.22 Haake, K. M. 2010. Odstranění postranních výhonů. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 6 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 3.23 Haake, K. M. 2010. Odstranění ostnů. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 6 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 3.24 Haake, K. M. 2010. Nařezávání dřevnatých stonků. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 6 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 3.25 Haake, K. M. 2010. Ošetření bylinných stonků – proti ohýbání. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 6 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 3.26 Haake, K. M. 2010. Odstranění prašníků. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 6 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 3.27 Dopita, M. 2007. Vyřezávané dýně. In Kunte. L. (ed.). Floristika 2. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 303 ISBN: 9788023989236.

Obrázek 3.28 foto autorky **Dekorace do okna či ke dveřím**

Obrázek 4.1 Náradí Haake, K. M. 2010. Náradí. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 6 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 4.2 Náradí Haake, K. M. 2010. Řezák. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 6 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 4.3 Haake, K. M. 2010. Kombinačky. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 304 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 4.4 Fojtíková, O. 2007. Hroty a držáky. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 83 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 4.5 Fojtíková, O. 2007. Lepidla sloužící k lepení živého rostlinného materiálu. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 83 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 4.6 Kuťková, T. 2007. Vazba stonků do spirály. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 149 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 4.7 Fojtíková, O. 2007. Příprava – technické uchycení aranžovací hmoty. In Kunte. L. (ed.). Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komense. Děčín – Libverda. s. 84 ISBN: 9788023989229.

Obrázek 4.8 Kamp, J. 2010. Aranžovací hmota – florex. Grada Publishing, Praha, s. 20 ISBN: 9788024733562.

Obrázek 4.9 Haake, K. M. 2010. Tavná pistole. To je floristika!. Profi Press. Praha. s. 304 ISBN: 9788086726397.

Obrázek 5.1 foto autorky **Přízdoba jednoho květu**

Obrázek 5.2 foto autorky **Přízdoba jednoho květu v ampuli**

Obrázek 5.3 foto autorky **Valentýnská kytice**

Obrázek 5.4 foto autorky **Přízdoba hrnkové květiny**

Obrázek 5.5 foto autorky **Menší kytička od dětí**

Obrázek 5.6 foto autorky **Vázaná kytice**

Obrázek 5.7 foto autorky **Kytice ve tvaru srdce**

Obrázek 5.8 foto autorky **Přízdoba orchidee**

Obrázek 5.9 foto autorky **Kytička ve tvaru berušky**

Obrázek 5.10 foto autorky **Kytička s beruškami**

Obrázek 5.11 foto autorky **Hrnková kytička pro holčičku**

Obrázek 5.12 foto autorky **Přízdoba stolu ke Dni dětí**

Obrázek 5.13 foto autorky **Vázaná kytice**

Obrázek 5.14 foto autorky **Osazovaný koš**

Obrázek 5.15 foto autorky **Vázaná kytice**

Obrázek 5.16 foto autorky **Podzimní lodička**

9 Samostatné přílohy

Tabulka 1: kalkulace ceny obrázku 5.1

Obrázek 5.1 Kalkulace ceny - přízdoba jednoho květu.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Rosa</i>	21,-	24,-	40,-	1 ks	40,-
<i>Rosicus italica</i> - malý	4,9	5,6	11,-	1 ks	11,-
<i>Gaultheria sallon</i> - list	2,-	3,-	7,-	3 ks	21,-
<i>Fatsia japonica</i> - list malý	4,-	4,6	11,-	1 ks	11,-
motýl	6,-	7,-	15,-	1 ks	15,-
spirálka s korálky	2,-	2,5	6,-	2 ks	12,-
netkaná textilie	5,5	6,7	1 m / 15,-	0,5 m	8,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					130,-

Tabulka 2: kalkulace ceny obrázku 5.2

Obrázek 5.2 Kalkulace ceny - přízdoba jednoho květu.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Cymbidium</i> - květ	8,5	10,-	20,-	1 ks	20,-
<i>Aspidistra elatior</i> - list	6,9	8,-	15,-	1 ks	15,-
<i>Asparagus plumosus</i>	4,9	5,6	12,-	1 ks	12,-
<i>Vaccinium</i>	6,-	7,-	15,-	1 ks	15,-
plastová ampule - dlouhá	7,5	9,-	15,-	1 ks	15,-
dekorační srdce	4,-	4,9	10,-	1 ks	10,-
umělé lýko - začištění	1,5	1,9	1 m / 5,-	1 m	5,-
celkem:					92,-

Tabulka 3: kalkulace ceny obrázku 5.3

Obrázek 5.3 Kalkulace ceny - Valentýnská kytice					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Cymbidium</i> - celá lata	92,-	106,-	203,-	1 ks	203,-
<i>Eustoma</i>	20,5	24,-	45,-	1 ks	45,-
<i>Aspidistra elatior</i> - list	6,9	8,-	15,-	4 ks	60,-
<i>Ruscus italica</i> - velký	7,7	8,9	18,-	1 ks	18,-
dekorační srdce	6,-	7,3	13,-	5 ks	65,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					403,-

Tabulka 4: kalkulace ceny obrázku 5.4

Obrázek 5.4 Kalkulace ceny - Přízdoba hrnkové květiny.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Kalanchoe blossfeldiana</i>	38,-	44,-	79,-	1 ks	79,-
keramický květináč	22,-	27,-	49,-	1 ks	49,-
netkaná textilie	5,5	6,7	1 m / 15,-	0,5 m	8,-
pedigové srdce	4,-	4,9	10,-	1 ks	10,-
korálky	0,9	1,1	1 ks / 3,-	7 ks	21,-
dekorační drát	0,3	0,4	1 m / 3,-	1 m	3,-
celkem:					170,-

Tabulka 5: kalkulace ceny obrázku 5.5

Obrázek 5.5 Kalkulace ceny - Menší kytička od dětí.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Anthurium andraeanum</i>	32,-	37,-	89,-	1 ks	89,-
<i>Roscus italica</i> - střední	5,3	6,1	13,-	1 ks	13,-
<i>Gaultheria sallon</i> - list	2,-	3,-	7,-	3 ks	21,-
dekorační podložka	8,-	9,7	18,-	1 ks	18,-
motýl	6,-	7,-	15,-	1 ks	15,-
řetěz z perliček	9,-	11,-	20,-	1 ks	20,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					188,-

Tabulka 6: kalkulace ceny obrázku 5.6

Obrázek 5.6 Kalkulace ceny - Vázaná kytice pro maminku.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Alstroemeria</i>	8,7	10,-	28,-	2 ks	56,-
<i>Anthurium andraeanum</i>	32,-	37,-	89,-	2 ks	178,-
<i>Eustoma</i>	20,5	24,-	47,-	1 ks	47,-
<i>Gerbera</i>	12,-	14,-	28,-	3 ks	84,-
<i>Aspidistra elatior</i> - list	6,9	8,-	15,-	1 ks	15,-
<i>Fatsia japonica</i> - list velký	6,5	8,-	15,-	2 ks	30,-
<i>Gaultheria sallon</i> - list	2,-	3,-	8,-	3 ks	24,-
<i>Ruscus italica</i> - velký	6,9	8,-	15,-	1 ks	15,-
spirálka	1,5	2,-	5,-	2 ks	10,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					471,-

Tabulka 7: kalkulace ceny obrázku 5.7

Obrázek 5.7 Kalkulace ceny - Kytice ve tvaru srdce.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Gerbera</i>	12,-	14,-	28,-	15 ks	420,-
pedig	8,-	10,-	20,-	1 ks	20,-
vazačský drát	0,2	0,5	1,-	10 ks	10,-
dekorační drát	0,3	0,4	1 m / 3,-	1 m	3,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					463,-

Tabulka 8: kalkulace ceny obrázku 5.8

Obrázek 5.8 Kalkulace ceny - Přídoba hrnkové orchideje.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Phalenopsis</i>	139,-	160,-	299,-	1 ks	299,-
spirálka s korálky	2,-	2,5	6,-	5 ks	30,-
orchideový květináč	52,-	63,-	109,-	1 ks	109,-
mašle - organza	3,9	4,7	1 m / 13,-	1 m	13,-
mašle - dárková	7,-	8,5	1 m / 20,-	1 m	20,-
ratanové kuličky	2,-	2,42	5,-	3 ks	15,-
vazačský drát	0,2	0,25	1,-	1 ks	1,-
celkem:					487,-

Tabulka 9: kalkulace ceny obrázku 5.9

Obrázek 5.9 Kalkulace ceny - Kytička ve tvaru berušky.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Dianthus</i>	6,8	7,8	16,-	17 ks	272,-
<i>Gaultheria sallon</i> - list	3,-	3,5	7,-	8 ks	56,-
barevný papír	5,-	6,-	20,-	1 ks	20,-
lepidlo na živé květy	3,-	3,63	20,-	1 ks	20,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					380,-

Tabulka 10: kalkulace ceny obrázku 5.10

Obrázek 5.10 Kalkulace ceny - Kytička s beruškami.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Chrysanthema santini</i>	16,5	19,-	28,-	3 ks	84,-
<i>Gaultheria sallon</i> - list	2,-	3,-	7,-	5 ks	35,-
dekorační podložka	8,-	9,7	15,-	1 ks	15,-
beruška na špejli	4,5	5,5	10,-	7 ks	70,-
dekorační umělé lýko	1,5	1,8	1 m / 5,-	1 m	5,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					221,-

Tabulka 11: kalkulace ceny obrázku 5.11

Obrázek 5.11 Kalkulace ceny - Hrnková kytička pro holčičku.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Saintpaulia ionantha</i>	32,-	37,-	59,-	1 ks	59,-
keramický květináč	22,-	27,-	49,-	1 ks	49,-
kokosové lýko	4,-	4,9	10,-	1 ks	10,-
korálek ve tvaru kytičky	0,9	1,1	3,-	5 ks	15,-
dekorační drát	0,3	0,4	1 m / 3,-	1 m	3,-
celkem:					136,-

Tabulka 12: kalkulace ceny obrázku 5.12

Obrázek 5.12 Kalkulace ceny - Dekorace stolu ke Dni dětí.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Gerbera</i> - mini	9,-	10,4	23,-	3 ks	69,-
<i>Ruscus italica</i> - malý	4,9	5,6	11,-	2 ks	22,-
Keramická lodička	39,-	47,-	119,-	1 ks	119,-
florex	8,5	10,3	20,-	¼ kusu	5,-
dekorační umělé lýko	1,5	1,8	1 m / 5,-	1 m	5,-
vazačský drát	0,2	0,25	1,-	1 ks	1,-
práce					30,-
celkem:					251,-

Tabulka 13: kalkulace ceny obrázku 5.13

Obrázek 5.13 Kalkulace ceny - Kytička k Halloweenu.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Gerbera</i>	12,-	14,-	28,-	1 ks	89,-
<i>Alstroemeria</i>	8,7	10,-	28,-	1 ks	10,-
<i>Leucadendron</i>	11,-	13,-	28,-	1 ks	28,-
<i>Gaultheria sallon</i> - list	2,-	3,-	7,-	3 ks	21,-
<i>Asparagus plumosus</i>	8,-	9,2	15,-	2ks	30,-
<i>Chamaedorea seifrizii</i>	3,-	3,5	10,-	1 ks	10,-
<i>Fatsia japonica</i> - list střední	5,5	6,4	13,-	1ks	13,-
barvené listí	10,-	11,5	22,-	1 ks	22,-
dekorační umělé lýko	1,5	1,8	1 m / 5,-	1 m	5,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					240,-

Tabulka 14: kalkulace ceny obrázku 5.14

Obrázek 5.14 Kalkulace ceny - Dekorace do či k domu.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Leucophyta Brownii</i>	23,-	26,5	48,-	1 ks	48,-
<i>Calluna vulgaris</i>	25,-	29,-	54,-	1 ks	54,-
<i>Hedera helix</i>	15,-	17,-	38,-	3 ks	38,-
dekorační koš	34,-	41,-	89,-	1 ks	89,-
umělá větvička listí	15,-	18,-	38,-	1 ks	38,-
dýně	8,-	9,2	20,-	1 ks	20,-
celkem:					287,-

Tabulka 15: kalkulace ceny obrázku 5.15

Obrázek 5.15 Kalkulace ceny - Vázaná kytice.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Gerbera</i>	12,-	14,-	28,-	3 ks	84,-
<i>Cyperus papyrus</i>	11,-	13,-	25,-	3 ks	75,-
Dekorační podložka	13,-	15,-	30,-	1 ks	30,-
spirálka	1,4	1,6	5,-	3 ks	15,-
ratanová kulička	4,-	4,9,-	10,-	3 ks	30,-
<i>Cucurbita pepo</i>	9,5	11,-	20,-	3 ks	60,-
vazačské zelené lýko	0,3	0,4	1,-	2 ks	2,-
vazačský drát	0,2	0,25	1,-	7 ks	7,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					313,-

Tabulka 16: kalkulace ceny obrázku 5.16

Obrázek 5.16 Kalkulace ceny - Podzimní lodička.					
Použitý materiál	bez DPH	s DPH	Prodejní cena	počet kusů	cena
<i>Calluna vulgaris</i>	25,-	29,-	54,-	2 ks	108,-
<i>Brassica oleracea</i>	21,-	24,-	48,-	1 ks	48,-
proutěná lodička	53,-	64,-	109,-	1 ks	109,-
umělá větvička listí	15,-	18,-	38,-	1 ks	38,-
<i>Cucurbita pepo</i>	9,5	11,-	20,-	2 ks	30,-
začištění	3,5	4,2	10,-	1 ks	10,-
celkem:					343,-

9.1 Seznam příloh

Tabulka 1: kalkulace ceny obrázku 5.1

Tabulka 2: kalkulace ceny obrázku 5.2

Tabulka 3: kalkulace ceny obrázku 5.3

Tabulka 4: kalkulace ceny obrázku 5.4

Tabulka 5: kalkulace ceny obrázku 5.5

Tabulka 6: kalkulace ceny obrázku 5.6

Tabulka 7: kalkulace ceny obrázku 5.7

Tabulka 8: kalkulace ceny obrázku 5.8

Tabulka 9: kalkulace ceny obrázku 5.9

Tabulka 10: kalkulace ceny obrázku 5.10

Tabulka 11: kalkulace ceny obrázku 5.11

Tabulka 12: kalkulace ceny obrázku 5.12

Tabulka 13: kalkulace ceny obrázku 5.13

Tabulka 14: kalkulace ceny obrázku 5.14

Tabulka 15: kalkulace ceny obrázku 5.15

Tabulka 16: kalkulace ceny obrázku 5.16